

5

**การศึกษา กับ
การพัฒนา:
บทเรียนจาก
เก่านสีใต้**

ดร.ลี ยาน-ปี แห่งภาครส.ได้กล่าวอย่างภาคภูมิว่า “ความคิดริเริ่มในการพัฒนาประเทศเป็นผลมาจากการฐานทางการศึกษา...แม้ว่าเมืองโสมขาวจะมีทรัพยากรธรรมชาติไม่มากนัก แต่เกณฑ์ก็อุดไปด้วยวัฒนธรรมที่ดีงามและประชาชานได้รับการศึกษาสูง...การขวนขวยเพื่อแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องของพลเมืองประเทศนี้ได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เราสามารถทำการพัฒนาประเทศให้เจริญได้อย่างรวดเร็ว...”¹

คำกล่าวของอดีตรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ (Minister of Economic Planning Board) ข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงประเด็นหลัก 2 ประการ ได้แก่ ความพยายามของสังคมในการผลิตและสร้างสมทรัพยากรมนุษย์ (human capital formation) และการใช้ประโยชน์ของการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ (instrumentalism) ยิ่ง ประเด็นทั้งสองประการนี้ดังอยู่ภายใต้สมมติฐานที่ว่า เกณฑ์ได้เป็นประเทศกำลังพัฒนา จำเป็นจะต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่น้อยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานทางการศึกษา ก็เป็นเช่นเดียวกับงานอื่น ๆ ที่รัฐได้ลงทุนด้วยงบประมาณมหาศาล ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องใช้เพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อความต้องการของประเทศที่เน้นการกลายเป็นสังคมอุตสาหกรรม

อย่างไรก็ตาม ในสภาพความเป็นจริงนั้น เป้าหมายของการศึกษา อาจมิใช่เป็นเช่นลักษณะประยุกต์นิยมในทุกกรณีไป เพราะการศึกษายังเน้นเป้าหมายเพื่อให้เกิดความมุ่งเน้นเด็กทางปัญญา เช่นเดียวกัน นั่นคือ การศึกษาคือการมุ่งค้นหาคำตอบที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทั้งที่เป็นจริง และอ่านจากลักษณะที่ไม่อาจตรวจสอบได้ด้วยประสบการณ์ ซึ่งวิธีการที่ใช้ในการหา

คำต่อไปนี้ ได้แก่ การค้นคว้า ทดลอง หรือตรวจสอบเพื่อนำมาจัด
ประเภท พิสูจน์สมมุติฐาน และแต่งเติมเป็นทฤษฎี ทั้งนี้เพื่อจะนาข้อสรุปและ
ตั้งเป็นกฎข้อหนึ่น ในกรณีนี้เองที่การศึกษามายถึงกระบวนการที่ผู้ให้มากว่า
จะกระทำร่วมกันเพื่อแสวงหาสัจธรรมของจักรวาล และนำความรู้ที่ได้รับมา
ตีเส้นในม้วลมนุษย์ทั่วโลกได้ล่วงรู้ทั้งขอบเขตและความลุ่มลึกของปรากฏการณ์
แต่ละชนิด²

ในบทความนี้ ผู้เขียนจักนำข้อถกเถียงข้างต้นมาพิสูจน์เพื่อค้นหาข้อ
เท็จจริง โดยจะพิจารณาว่าปรัชญาการให้การศึกษาแก่อนุชนของเมือง
โสมขาวตั้งอยู่รากฐานทางสังคมเป็นอย่างไร และรู้ได้ใช้ประยุกต์จากกระบวนการ
การให้การศึกษาเพื่อเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยดังคำกล่าวของ
อดีตรองนายกรัฐมนตรีมาก่อนอย่างไรใน ประกาศสุดท้าย จัดได้ซึ่งให้เห็นถึง
บทบาทของการศึกษาต่อโครงการสร้างความเป็นเอกในการพัฒนาประเทศไทย
หลังได้

ประวัติการจัดการศึกษาในເກາະລີ

การศึกษาในยุคต้น (ศตวรรษที่ 4 - 19)

เป็นที่ทราบกันว่า อิทธิพลของลัทธิขึ้นมีผลต่อระบบความคิด ความ
เชื่อและวิถีการดำเนินชีวิตของคนมาก่อนมาบัดตั้งแต่อดีต古老ครั้งยุคสาม
อาณาจักร (ปีที่ 57 ก่อนคริสตศักราชจนถึงปี ค.ศ. 668) มาแล้ว ในยุคนั้น
ประชาชนที่อาศัยอยู่บนคาบสมุทรแห่งนี้มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับจีน
และได้นำเอาระบบการศึกษาของจีนมาปรับใช้ในอาณาจักรເກາະລີ ดังจะ
เห็นได้จากลูกหนานที่เป็นชายในตระกูลขุนนางหรือขันชั้นสูง (ตรงกับภาษา

เกาหลีก้า yangban) เท่านั้นที่ได้รับการศึกษาเพื่อเตรียมตัวสำหรับเข้ารับราชการ
การต่อไป ทั้งนี้ เพราะระบบการรับบุคคลเข้าทำงานนั้น ผู้สมัครต้องสอบ
ผ่าน ซึ่งข้อสอบได้แก่ ความรู้ในภาษาจีน และปรัชญาชีวิตในการดำรงชีวิต
แบบขันนางจีน (Chinese classics)³

เมื่อความจำเป็นที่จะให้การศึกษาแก่คนในระบบทุนนารมเพิ่มสูงขึ้น
และมีคุณภาพดียิ่งขึ้น ดังนั้น ในปี ค.ศ. 372 ผู้ปกครองอาณาจักรคูโกริว
จึงได้ตั้งสถาบันชั้นสูง ที่มีชื่อว่าเทยัก (Ta'ehak or National Confucian
Academy) ในขณะเดียวกัน อาณาจักรชิลลา ก็ได้ตั้งวิทยาลัยขึ้นซึ่งแห่งชาติ
ชื่อ คุคยัก (kukhak) เมื่อปี ค.ศ. 682 และได้ก่อตั้งระบบฝึกหัดลูกหลานเจ้า
ชุมชนมุลนายที่มีชื่อว่า ยกวารังโด (Hwarangdo) ซึ่งต่อมาได้ปรับใช้ระบบนี้อีก
ครั้งในศตวรรษที่ 17 ส่วนอาณาจักรเพกเจ ได้นั่นความสำคัญของการศึกษา
โดยได้ผลิต “หมอ” ในสาขาต่าง ๆ มากมายเพื่อทำงานในองค์กรของรัฐทั่ว
อาณาจักร การศึกษาทุกระดับในยุคสามอาณาจักรต่างมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้
ถึงวัฒนธรรมและภาษาจีนตามแบบฉบับของลัทธิขึ้นซึ่อ

ในการต่อมา แม้ว่าอาณาจักรโกริว จะເອົາພູທອສາສນາເປັນ
ສາສນາປະຈຳชาຕິກີຕາມ ແຕ່ກາຮົກສຶກຊາໃນລັກທີ່ຂຶ້ນຈຶ້ງຄົງມືອີທີພລໃນ
ແວດວງວິຊາກາຮົກສຶກຊາແລະຮະບນກາຮົກສຶກຊາອຸ່ດ້ອໄປ⁴ ດັ່ງຈະເຫັນໄດ້ຈາກ อาณาຈັກ
ໂຄຣວັດຕັ້ງສຖານກາຮົກສຶກຊາຮະດັບສູງ ຊື່ວ່າ ອັກຫາກົມ ນໍ້ອມກາວິທາລັຍແໜ່ງ
ชาຕິ (Hukchagam) ທີ່ເນັ້ນກາຮົກສຶກຊາຕາມຮະບນກາຮົກສຶກຊາເມື່ອນີ້ໃນປີ ค.ศ. 992
ໃນເມືອງຫລວງເກຫຼອງ ຂະນະເດີຍກັນ ຮູບາລັກລາງກົໍສົງພວກ “ໝ່ອມ” ອອກ
ໄປຕາມຈັງຫວັດຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ກາຮົກສຶກຊາແກ່ຄົນໃນທ້ອງຄົນ

เมื่อพุทธศาสนาเสื่อมความนิยมลงและอำนาจของอาณาจักรโคริว
เสื่อมถอยลง นายพลยี ซองเกีย (Yi Song-gia) จึงทำการรัฐประหารใน
ปี ค.ศ. 1392 และตั้งราชวงศ์ชึ้นปกครองประเทศรวมทั้งเปลี่ยนชื่ออาณา-
จักรโคริวเป็นอาณาจักรโชซอน (Choson) ผู้นำของอาณาจักรใหม่หันกลับ
ไปฟื้นฟูลัทธิขึ้นใหม่ (neo-Confucian) เพื่อใช้เป็นหลักหรือแนวทาง
สำคัญทางการเมืองของชาติ ทางจริยธรรม และของสถาบันทางสังคมทุกประนาท
นายพลยีจึงได้ตั้งสถาบันการศึกษา ชื่อ ชองกิอัน - กوان (Songgyun-
gwan) หรือสถาบันของจื่อแห่งชาติทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของการศึกษาใน
ลัทธินี้ อาจถือได้ว่าเป็นสถาบันชั้นสูงที่มีความสำคัญที่สุด ส่วนระดับชั้นมัธยม
มีโรงเรียน 2 ประนาท คือ ยักตัง (Haktang) ซึ่งตั้งอยู่ในเขตนครหลวงยันยาง
หรือกรุงโซลปัจจุบัน กับ เยียงกิว (hyanggyo) ซึ่งตั้งอยู่ในชนบท สำหรับ
โรงเรียนระดับประถมศึกษา มีชื่อว่าไซดัง (sodang) ซึ่งมักดำเนินการโดยออกงาน
โรงเรียนต่าง ๆ ที่กล่าวถึงนี้ก็ทำหน้าที่สอนลัทธิขึ้นจื่อในระดับต่ำลงมา

ระบบการศึกษาเพื่อเตรียมคนเข้ารับราชการนี้เจริญรุ่งเรืองและปรากฏ
อย่างเด่นชัดมานานถึงปลายศตวรรษที่ 19 จากนั้นระบบการศึกษาถูกเปลี่ยนไป
เมื่อเกาหลีได้เปิดประเทศและรับเอาอารยธรรมตะวันตกเข้าไปปรับใช้ รวมทั้ง
มีการย้ายให้กล้ายเป็นสังคมสมัยใหม่ (modernization)

การศึกษาในยุคใหม่

โดยแท้จริงแล้ว ขบวนการเพื่อปรับปรุงระบบการศึกษาสู่ความทันสมัย
ได้เริ่มต้นตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 17 แล้ว นั่นคือ มีกสุมนักวิชาการนั่นเอง
ได้รณรงค์กำลังกันเพื่อกันหาวิธีการที่จะนำเอาความรู้จากการศึกษามาใช้ให้

เกิดประ予以ชันต่อการพัฒนาประเทศ แนวความคิดเป็นที่รู้จักกันในนามว่า ศิรัค (Sirhak) หรือ “การศึกษาเพื่อชีวิต” นั้นมอง สาเหตุของการเกิดขึ้นบาน การศรัค้นนี้เป็นเพราะคนรุ่นใหม่กลุ่มดังกล่าวรู้สึกอึดอัดต่อการศึกษาในระบบเก่าที่แสงหน้าและถูกเรียกว่า “พะແຖນງ” และปรัชญาเกี่ยวกับจารวัด แต่ละเลยที่จะนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ พวกรเขายังได้เพียรค้นหาคุณค่าภาคปฏิบัตินิยมจาก วิชาการสาขาต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ และมนุษยศาสตร์เพื่อสร้างสรรค์ชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรือง

ช่วงเวลาเดียวกันที่อารยธรรมตะวันตกได้เริ่มแพร่เข้ามายังดินแดนบ้านคุณ หมู่บ้านกาหลี และกาซตริปโคจง (Kojong) ได้ประกาศกฤษฎีกานิยี ค.ศ. 1882 ให้ประชาชนทุกชั้นวรรณะมีโอกาสเข้ารับการศึกษาโดยทั่วถึง กัน อาจถือได้ว่าช่วงนี้เป็นจุดเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญที่การศึกษาได้เริ่มแพร่กระจายไปยังหมู่ประชาชนแทนที่จะกระจุกตัวอยู่ในหมู่ชนที่มีฐานะ เท่านั้น

โรงเรียนสมัยใหม่แห่งแรกชื่อ Yulgong Kongwon ได้จัดตั้งขึ้นตามแนวความคิดใหม่ที่กล่าวแล้วข้างต้นเมื่อปี ค.ศ. 1886 โดยได้จ้างคนอเมริกัน เพื่อสอนวิชาภาษาอังกฤษ ในขณะเดียวกัน พวกรสอนศาสนาคริสต์ยัง นิยมต่อไป ที่มีส่วนช่วยให้ระบบการศึกษาแย้มในมิติขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว เพราะได้สร้างโรงเรียนสอนศาสนาขึ้นหลายแห่ง เช่น นักบวชนิกายนอร์ท เมโซดิสต์ ตั้งโรงเรียนชื่อ Paichai Haktang ในปี ค.ศ. 1886 และนิกาย เมโซดิสต์ตั้งโรงเรียนศรีชั้นเป็นแห่งแรกชื่อ Ewha Haktang ในปีเดียวกัน สำนักบวชนิกายเพรสบิเตอเรียนสร้างโรงเรียนชายชื่อ Kyungshin ในปี

คศ. 1887 นอกจากมีชุมชนชาวกราบหลังผู้มีตั้ง แล้วเป็นการณ์ไก่ด้วงชาวไทย
จะมีบ้านท่าทางสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเช่นใต้ลิรังไก เมืองเอกชนชื่นชม
แห่งเดียวเริ่มตั้งแต่ปี คศ. 1900 เป็นต้นมา

การพัฒนาการศึกษาเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยให้หยุด
ชะงักลงเมื่อยุ่บปูนได้ผ่านจากกาลเวลาเป็นคืนเดียวของตนในปี คศ. 1910 จนถึงสิ้น^๕
สุดลงความโลกร้างที่สอง อย่างไรก็ตาม ในระยะนี้ยุ่บปูนได้สร้างโรงเรียนขึ้น
รัฐชื่นตามอำเภอและตำบลของประเทศไทยเพื่อกระจายการศึกษาภาคบังคับให้
กับท้องถิ่นชนบท แต่ก็ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของคนเก่าหลีได้
อย่างพอเพียง เพราะข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนทั้งหมดมีจำนวนน้อย
ทั่วประเทศสามารถรับเด็กเข้าเรียนได้เพียงร้อยละ 30 ของจำนวนเด็กในวัย
เรียนทั้งหมด โรงเรียนทั้งหมดมีจำนวนน้อยกว่าร้อยละ 20 และมีเพียงจำนวนน้อย
มากที่สามารถเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังมีสาเหตุสำคัญอีก
ประการหนึ่งก็คือ การกิดกันเพื่อให้เด็กยุ่บปูนที่เข้ามาอยู่ในกาลลีสามารถได้
สิทธิพิเศษในการเข้ารับการศึกษาได้ก่อน^๖

เมื่อการยึดครองของจักรวรรดินิยมญี่ปุ่นสิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 1945 มีจำนวนครุชั้นประถมศึกษาทั้งสิ้น 20,000 คน จำนวนนักเรียน 1.5 ล้านคน การให้การศึกษาสมัยนั้นถือได้ว่าเป็นการให้การศึกษาแก่มวลชนตามหลักสูตรสมัยใหม่ ส่วนด้านการเรียนการสอนนั้นญี่ปุ่นคงญี่ปุ่นได้ในระบบเท่านั้นมาใช้ในชั้นเรียนดังเช่นระบบญี่ปุ่นซึ่งเป็นเมืองกับหลักการสอนในสมัยราชวงศ์เน็นะอง นอกจากนี้ ได้นั้นเป้าหมายให้ผู้เรียนจะรักษาภารกิจต่อชาติ

การศึกษาในยุคหลังการได้รับเอกราช

จากกล่าวได้ว่า นับตั้งแต่เกาหลีได้รับเอกราชเป็นต้นมา การศึกษาของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวง ทั้งนี้เป็นเพราะประเทศไทยเปลี่ยนการปกครองเป็นแบบประชาธิปไตยแทนการปกครองในระบบสมบูรณ์ราษฎร์สิทธิราช (จนถึงปี ค.ศ. 1910) และในระบบเผด็จการเบ็ดเสร็จโดยชาวต่างชาติ (จนถึงปี ค.ศ. 1945) อิกหั้งประเทศได้แยกออกเป็น 2 ส่วน (ซึ่งบทความนี้จะเน้นศึกษาเฉพาะส่วนของประเทศไทยหลังได้ท่านนี้) รัฐบาลของประเทศไทยไม่ได้ประกาศว่าจะให้การศึกษาอย่างเสมอภาคแก่ประชาชนทุกคนให้ทุกคน

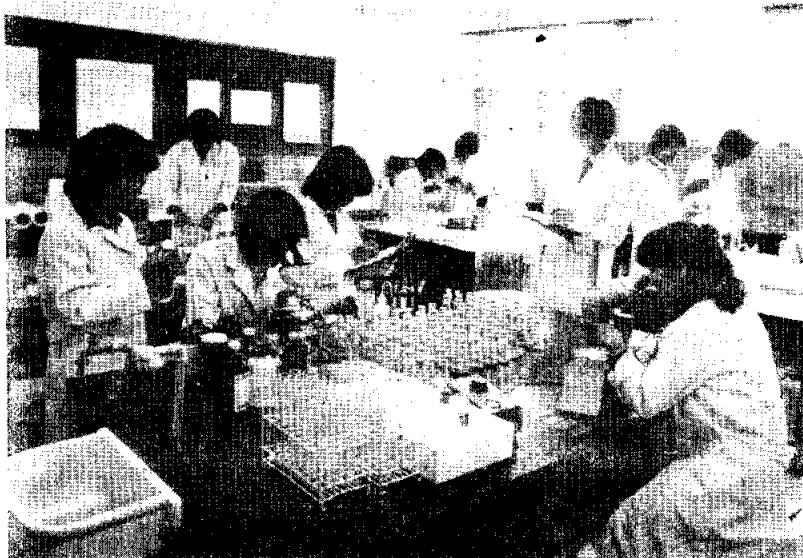
ตั้งนั้น ในช่วงปี ค.ศ. 1945 - 1970 ประเทศไทยสมควรได้ขยายการศึกษาทุกระดับอย่างกว้างขวาง แม้ว่าในช่วงสิบคริสต์วรรษที่แล้วเกาหลีเห็นอิสระและเกาหลีได้ (ปี ค.ศ. 1950 - 1953) ฐานะทางเศรษฐกิจถูกทำลายอย่างอย่างรุนแรง ทั้งอาคารของโรงเรียนต่างๆ มากมาย แต่ประเทศไทยก็ประสบผลสำเร็จในการขัดความไม่รู้หนังสือของคนไปจนหมดสิ้น ในระยะเวลา 25 ปีดังกล่าวมีจำนวนโรงเรียนเพิ่มจาก 3,000 โรงเป็นเกือบ 10,000 โรง และจำนวนนักเรียนเพิ่มจาก 1.5 ล้านคนเป็น 10 ล้านคน หรือประมาณ 1 ใน 4 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ

การขยายการศึกษาอย่างรวดเร็วนี้ก่อให้เกิดปัญหาสำคัญของการศึกษาคุณภาพ นักการศึกษาของเกาหลีได้กล่าวว่า การขาดคุณภาพนี้เป็นผลมาจากการลอกเลียนแบบการศึกษาจากประเทศตะวันตก ดังนั้น ตอนปลายทศวรรษที่ 60 นักวิชาการของไทยจึงพยายามแก้ไขปัญหานี้โดยการนำร่องการศึกษาอย่างมีคุณภาพและวิธีการสอนที่ดีขึ้นมา

กระทรวงศึกษาธิการได้สั่งยกเลิกระบบการสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเมื่อปี ค.ศ. 1968 ทำให้อัตราส่วนของนักเรียนจากชั้นประถมศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 55 เป็น 75 ในขณะเดียวกัน การศึกษาในระดับอื่น ๆ ก็ขยายตัวในอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ ระบบการศึกษาใหม่นี้เปิดโอกาสให้นักเรียนจากระดับชั้นอนุบาลและชั้นอนุบาลได้เข้าศึกษาต่อในชั้นสูงขึ้นไป อันเป็นการกระจายโอกาสการศึกษาแก่คนในชนบทได้พัฒนาความรู้ความสามารถทั่วทุกห้องถัง

ในทศวรรษที่ 70 เป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลได้ระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมหนักและเคมีภัณฑ์ (heavy and chemical industries) การศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญต่อการทำให้นโยบายนี้บรรลุเป้าหมาย นั่นคือ การเร่ง

ผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะชั้นสูงและการวิจัยพัฒนาแบบเข้ม ดังนั้น
กระทรวงศึกษาธิการจึงทุ่มเทความสนใจในการพัฒนาบุคลากรสาขาวิชา-
กรรมศาสตร์ ช่างเทคนิค สถาปัตยกรรม และวิทยาศาสตร์เพื่อตอบสนอง
ความต้องการทางด้านนี้

ในคราวรชที่ 80 เป้าหมายของการศึกษาป្លាយอย่างเด่นชัดทั้งในรัฐ-
ธรรมนูญและกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ดังที่รัฐธรรมนูญปี ค.ศ. 1980
มาตราที่ 29 ได้เรียนไว้ว่า

- (1) ประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาตามความสามารถ
ของตนอย่างเท่าเทียมกัน
- (2) บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีหน้าที่ที่จะต้องส่งบุตรหลานเข้ารับ
การศึกษาภาคบังคับตามกฎหมาย

- (3) รัฐจัดให้การศึกษาภาคบังคับแก่ประชาชนโดยไม่เสียค่าเล่าเรียน
(4) รัฐจัดให้อิสระภาพในทางวิชาการและวิชาชีพทางการศึกษา

ตามกฎหมาย

(5) รัฐจัดสร้างเสริมการศึกษาตลอดชีพอย่างต่อเนื่อง และ

(6) รัฐจัดให้การอุดหนุนต่อการจัดการศึกษา ทั้งที่เป็นการศึกษาในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การบริหาร การเงิน และสถานภาพของครูอาจารย์ตามกฎหมาย⁶ นอกจากนี้รัฐได้มุ่งหวังให้การศึกษาได้เตรียมประชาชนของประเทศให้พร้อมที่จะมีส่วนร่วมในสังคมอุดหนุนรวมอย่างเป็นสุข ดังนั้น ในยุคปัจจุบัน รัฐบาลจึงเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ารับการศึกษาในทุกระดับทุกสาขาวิชาที่แต่ละบุคคลสนใจ

อาจกล่าวได้ว่า คนเกาหลีได้มีการศึกษาสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ รวมทั้งมีมาตรฐานการศึกษาวิจัยเทียบเท่ากับประเทศที่พัฒนาอยู่ในสากลรวมแล้ว ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ในหัวข้อถัดไป

ระบบการศึกษาในปัจจุบัน

กระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรกลางในการกำหนดนโยบายและจัดการศึกษาแห่งชาติ และดำเนินงานตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้ให้บรรลุเป้าหมาย
โดยพยายามศึกษาดูซึ่งความคิดเห็นของครุภัณฑ์และเอกสาร แล้วควบคุมดูแลภาฯ
ด้านวิทยาศาสตร์ การจัดการศึกษาของรัฐและเอกชน และควบคุมดูแลภาฯ
ปฏิบัติงานของสำนักงานการศึกษาและสถานศึกษา ตลอดจนให้คำแนะนำ
ด้านการจัดกิจกรรมการศึกษาทุกระดับ นอกจากนี้ กระทรวงนี้มีอำนาจใน
การออกใบอนุญาตและอนุมัติหลักสูตรของสถานศึกษาเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการมีรัฐมนตรีว่าการเป็นผู้รับผิดชอบงานทั้งหมด
ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดี มีรัฐมนตรีช่วยว่าการและคณะกรรมการ
กระทรวงโดยยกการศึกษาแห่งชาติให้เป็นหลักสูตรในเรื่องการ
ว่างโดยภายใน แล้วการดำเนินงานในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาของประเทศ

แบบแผนของระบบการศึกษา ได้แก่ 6 - 3 - 3 - 4 นั้นคือ ชั้นประถม
ศึกษามีหลักสูตร 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย
3 ปี จากนั้นเป็นระดับอุดมศึกษา วิทยาลัย - มหาวิทยาลัยซึ่งอาจมีหลักสูตร
2 หรือ 4 หรือ 6 ปีก็ได้ อนึ่ง มีโรงเรียนชั้นอนุบาลที่รับเด็กวัยก่อนเข้าเรียน
อายุระหว่าง 4 - 6 ขวบ เมื่อว่าการศึกษาระดับอนุบาลนี้จะไม่อยู่ในระบบการ
ศึกษาที่เป็นทางการก็ตาม แต่ก็มีความสำคัญในการฝึกฝนอบรมเด็กก่อนวัย
เรียน ในปี ค.ศ. 1986 มีเด็กชั้นอนุบาลถึง 354,537 คน หรือประมาณร้อยละ
12 ของเด็กที่มีอายุอยู่ในช่วงนี้ทั้งหมด⁷

ระดับประถมศึกษา

การศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับที่กฎหมาย
กำหนดไว้ คือ ต้องเรียนต่อจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา ไม่ใช่การศึกษาเลือก性的
แต่เป็นการศึกษาที่ต้องเรียนต่อจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา ไม่ใช่การศึกษาเลือก性的

ศึกษาตั้งแต่เด็กอายุได้ 6 ขวบ จนถึง 12 ปี ซึ่งกฎหมายบัน្តែត្រូវការ
ใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1953

การเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษามีเป้าหมายให้ผู้เรียน (1) พัฒนา
ความรู้ความสามารถเพื่อให้เกิดความเข้าใจและพูดภาษาประจำชาติเพื่อใช้
ในชีวิตประจำวันได้ดี (2) พัฒนาศีลธรรมจรรยา ความรับผิดชอบ และการ
ทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่มและร่วมกันทำงานระดับชาติ (3) พัฒนาความ
สามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นเหตุเป็นผลเพื่อประโยชน์ต่อชีวิต
ประจำวัน (4) พัฒนาความสามารถที่จะดำเนินชีวิตอยู่ด้วยตัวเองโดยฝีกຳ
ทักษะและการประกอบอาชีพเพื่อนำไปต่อ (5) พัฒนาการเรียนรู้สาขา
คณิตศาสตร์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน (6) เกิดสุนทรียภาพด้านศิลปะ
ภัณฑกรรม และวรรณคดีอันดีงามของชาติ และ (7) รู้จักรักษาสุขภาพอนามัย
ให้สมบูรณ์^๘

หลักสูตรที่แบ่งคับไว้ในระดับนี้ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเมื่อปี ค.ศ.
1982 และเน้นสอนวิชาหลัก 8 วิชา คือ ศิลธรรม ภาษาไทย สังคมศึกษา
เลขคณิต วิทยาศาสตร์ พลศึกษา ดนตรี และศิลปะ

ระดับมัธยมศึกษา

1. มัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนที่จะเข้าศึกษาในชั้นมัธยมตอนต้น
จะมีอายุอยู่ในช่วง 12 - 14 ปี ช่วงเวลา 20 ปีที่ผ่านมา นักเรียน
เข้าศึกษาในระดับนี้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น ปี ค.ศ. 1985 มีจำนวนนักเรียน
จากชั้นประถมศึกษาเข้าเรียนต่อในชั้นนี้ถึง 99.2 เปอร์เซ็นต์^๙ และปี
ค.ศ. 1986 มีจำนวนนักเรียนในชั้นนี้ทั้งสิ้นถึง 2,765,629 คน ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะมีการยกเลิกการสอบเข้าเรียนต่อเข้าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเมื่อ

ปี ค.ศ. 1968 และทางการได้กำหนดให้เด็กเข้าศึกษาในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตที่อยู่ของตนเองเพื่อลดการแข่งขันเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงลง

การศึกษาในระดับนี้มีหลักสูตร 3 ปี และตั้งเป้าหมายดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นเพื่อจัดเป็นสมาชิกของสังคมที่มีคุณภาพและรับผิดชอบสูงในสังคมประชาธิปไตย (2) สอนให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานและทักษะเพื่องานอาชีพ (3) พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความมีเหตุมีผล และความสามารถในการตัดสินใจ และ (4) พัฒนาสุขภาพอนามัยให้แข็งแรง¹⁰.

หลักสูตรในชั้นนี้ประกอบด้วยวิชาหลัก 12 วิชา วิชาเลือกเสรี และกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมวดวิชาเลือกเสรีได้แก่ วิชาช่างเทคนิคและวิชาอาชีพซึ่งจะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการเตรียมตัวเพื่อไปประกอบอาชีพในอนาคต

2. ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีหลักสูตร 3 ปี ในปี ค.ศ. 1986 มีนักเรียนเข้าศึกษาในชั้นนี้จำนวน 2,262,397 คน มีโรงเรียนทั้งสิ้น 1,627 โรง แยกเป็นโรงเรียนมัธยมปลายสายสามัญ 996 โรง และโรงเรียนมัธยมปลายสายอาชีพ 631 โรง

หลักสูตรทางวิชาการของโรงเรียนสายสามัญมีทั้งวิชาแกนหรือวิชาพื้นฐาน และวิชาเลือกเสรีจำนวนทั้งสิ้น 27 วิชา เป้าหมายของการศึกษาสาขาวิชานี้เพื่อ (1) ให้การศึกษาต่อจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (2) เสริมสร้างความรู้ความสามารถในด้านความเข้าใจและการตัดสินใจเกี่ยวกับชาติและสังคม และ (3) พัฒนาสุขภาพอนามัยของนักเรียนและความสามารถในการวางแผนและการจัดการกับชีวิตของตนเอง¹¹

ส่วนโรงเรียนสายอาชีพนั้น เน้นหนักในด้านการเรียนการฝึกหัดสาขาอาชีวศึกษาในอาชีพแต่ละสาขา โรงเรียนมัธยมปลายสายอาชีพนี้แบ่งออกเป็น 8 ประเภท คือ (1) เกษตร (2) ช่างเทคนิค (3) พานิชยการ (4) การค้า (5) ประมง (6) การเดินเรือ (7) แบบผสมผสาน และ (8) ศิลปะ หลักสูตรของโรงเรียนเหล่านี้ประกอบด้วยวิชาสามัญ 30 เปอร์เซ็นต์ และวิชาชีพ 70 เปอร์เซ็นต์ โดยจะต้องเรียนทั้งภาคฤดูร้อนและภาคปีบัตรในอัตราส่วนเท่า ๆ กัน ตามปกติแล้ว นักเรียนจะต้องเรียนให้ครบ 204 หน่วยกิตจึงจะครบหลักสูตร ซึ่งในปีที่หนึ่ง นักเรียนจะต้องเรียนวิชาสามัญก่อน แล้วจึงค่อย ๆ เพิ่มวิชาชีพมากขึ้นเรื่อย ๆ ในชั้นปีที่สอง และสามตามลำดับ นอกจากนี้ นักเรียนจะต้องฝึกภาคปฏิบัตรฯ 1 - 3 เดือนก่อนจบการศึกษา

ระดับอุดมศึกษา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาของเกาหลีได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ (1) วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยหลักสูตร 4 ปี หรือ 6 ปี สำหรับสาขาแพทยศาสตร์ (2) วิทยาลัยอาชีวศึกษา หลักสูตร 2 ปี (3) วิทยาลัยการศึกษา หลักสูตร 4 ปี และ (4) วิทยาลัยอื่น ๆ ซึ่งอาจมีหลักสูตร 2 - 4 ปี เช่น วิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยทางศาสนา เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการจะควบคุมการศึกษาในระดับนี้ทั้งที่เป็นของรัฐ และเอกชนในด้านจำนวนนักศึกษา คุณภาพของครุศาสตร์ หลักสูตร เกณฑ์และระเบียบการให้ปริญญา วิชาพื้นฐาน และการฝึกวิชาทหารอย่างไรก็ตาม สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งจะมีส่วนในการจัดหลักสูตรของสถาบันของตนขึ้นเอง แท่นหลักสูตรขึ้นปริญญาตัวจะต้องประกอบด้วยวิชาพื้นฐานบังคับตามกฎกระทรวง คือ ภาษาเกาหลี ภาษาต่างประเทศอย่าง

น้อย 2 ภาษา ปรัชญาเบื้องต้น ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ทฤษฎีวิทยาศาสตร์ทั่วไป และพลานามัย

ในปี คศ. 1985 มีสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 456 แห่ง ในจำนวนนี้ เป็นของเอกชน 363 แห่งหรือประมาณร้อยละ 80 ของสถาบันที่มีอยู่ทั้งหมด มีนักศึกษา 1,277,825 คน ครุภาระ 33,895 คน

ในอดีต การที่จะเข้าศึกษาต่อในชั้นนี้นั้น ผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องสอบเข้มนاحวิทยาลัย 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นการสอบเบื้องต้นเพื่อเข้ามnahวิทยาลัย เมื่อสอบผ่านแล้วก็จะต้องสอบเข้มnahวิทยาลัยที่ตนต้องการอีกรังหนึ่ง จนกระทั่งถึงปี คศ. 1981 ได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการสอบเข้มnahวิทยาลัยใหม่ โดยนับคะแนนในวิชาความดันด (scholastic achievements) จากการเรียนในชั้นมัธยมจำนวน 30 เบอร์ชีนต์และคะแนนสอบเบื้องต้นเข้มnahวิทยาลัยอีก 70 เบอร์ชีนต์เพื่อคัดเลือกผู้เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป

เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว สามารถเรียนต่อในชั้นบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโทและเอก) ในสาขาที่ตนสนใจ ในปี คศ. 1985 มีจำนวนผู้เรียนในระดับนี้ 68,178 คน หลักสูตรปริญญาโทมีจำนวน 24 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาราว 2 ปี และปริญญาเอกจำนวน 36 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาราว 3 ปี อนึ่ง ผู้เรียนชั้นปริญญาเอกจะต้องเรียนภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 2 ภาษา

การศึกษาพิเศษและการศึกษากองโรงเรียน

สำหรับผู้ด้อยโอกาสที่จะเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาปกติ รัฐและเอกชนได้เปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านี้เข้าศึกษาในโรงเรียนพิเศษหลายประเภท

ตั้งเช่น ในอดีตที่ผ่านมา มีมิชชันนารีชาวอเมริกันชื่อ R.S. Hall ได้เปิดโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1894 ที่เมืองปีียงยาง ต่อมานา มีการจัดตั้งสถานศึกษาแบบเดียวกันเพื่อสอนคนพิการและทุพพลภาพ ในเกณฑ์ได้ตามเมืองในญี่ปุ่น เช่น นครโซล นครปูซาน ในปี ค.ศ. 1985 มีโรงเรียนประถมที่จำนวน 86 แห่ง มีนักเรียน 10,347 คน โดยสอนวิชาสามัญ และวิชาชีพถึง 40 สาขา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ

ส่วนการศึกษานอกโรงเรียนนั้น องค์กรธุรกิจและเอกชนได้ให้การฝึกหัดวิชาชีพเฉพาะสาขาแก่ผู้สนใจทุกเพศทุกวัย โดยจัดตั้งศูนย์พัฒนาอาชีพขึ้นในโรงเรียนมัธยมสายอาชีพ และตามโรงงานอุตสาหกรรมในเวลาพิเศษ ทั่วไป รวมทั้ง รัฐตั้งศูนย์ฝึกอบรมเชิงมืออาชีพ อุนดง เพื่อรับรองคุณภาพนักฝึกอบรมแก่คนทั้งจากชนบท และในเมืองเพื่อให้เรียนรู้และฝึกฝนกีฬากับสถาบันของขบวนการ เชิงมืออาชีพ อุนดง

นอกจากนี้ การจัดการศึกษาดังที่กล่าวมานแล้วข้างต้น กลุ่มนักศึกษาที่สนใจการพัฒนาชุมชนบทที่มีกิจกรรมออกแบบค่ายอาสาพัฒนา เพื่อช่วยเหลือชุมชนในด้านการเกษตร การประมง และการรักษาพยาบาล เป็นต้น¹²

การแพร่กระจายศิลปวิทยาการ

เราไม่อาจเข้าใจเรื่องการศึกษาของเกณฑ์ได้ถ้าอย่างสมบูรณ์ ถ้าหากผู้ศึกษาแยกไว้เคราะห์เฉพาะประวัติและระบบการศึกษาดังนั้นข้อที่เพิงกล่าวถึงข้างต้นเท่านั้น ทั้งนี้เพราะเอกสารลักษณ์ทางการศึกษาของประเทศไทยนี้ที่เป็นมาตรฐานถึงปัจจุบันได้รับการหล่อหลอมและเชื่อมโยงอย่างแนบเนินกับการ-

ธรรมของมหาอุปราชอื่นที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับสถาบันสมุทรอเกาหลีและอารยธรรมของชาติตะวันตก ดังที่ได้กล่าวแล้วอย่างคร่าว ๆ เกี่ยวกับประวัติอันยาวนานของสถาบันนี้ว่าประเทคโนโลยีได้รับเอกสารที่ชิงจื้อมจากจีนและพุทธศาสนาโดยผ่านทางจีน รวมทั้งศิลปวิทยาการสมัยใหม่โดยผ่านทางญี่ปุ่น เป็นต้น

นอกจากเรื่องนี้แล้ว จีนมีบทบาทสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านความรู้และศิลปวิทยาการของสถาบันนี้ตั้งแต่ครั้งยุคสามอาณาจักร ยุคอาณาจักรซีลก้า และอาณาจักรไซอิ๋น หรือราชวงศ์มี่มาแล้ว ทั้งนี้ เราจะเห็นได้จากการประดิษฐ์ตัวอักษรขันกิล ระบบการปกครอง ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ อักษรศาสตร์ และการแพทย์ซึ่งได้ลอกเลียนมาจากประเทศจีน ส่วนวิธีการถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวได้แก่การส่งคนไปเรียนในสถานศึกษาของจีน และการซื้อหนังสือตำรา มาจากจีนแล้วนำมาปรุงแต่งเพื่อปรับใช้ กับบริบทหรือสภาพแวดล้อมของสังคมสถาบัน ในขณะเดียวกัน ปัญญาชนของสถาบันนี้เองต่างพยายามคิดค้นแต่งเติมเพื่อให้ความรู้ที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อสังคมของตนมาโดยตลอด ดังเช่น ในปี ค.ศ. 1895 ได้มีหนังสือที่แต่งขึ้นเป็นภาษาเกาหลีรวมกันถึง 3,200 เล่มในสาขาวิชาประวัติศาสตร์ การทหาร แพทยศาสตร์ การเกษตร การทอผ้า ธรรมวิทยา คณิตศาสตร์ ขัณบธรรมเนียมประเพณี และพจนานุกรม

ในปี ค.ศ. 1895 นี้เองเมื่อจักรวรรดินิยมญี่ปุ่นสามารถเข้ายึดครองประเทศจีนได้ อารยธรรมของชาวอาหรับที่อยู่ก็เริ่มมีอิทธิพลเหนือสถาบันสมุทรอเกาหลี เมื่อจากญี่ปุ่นได้รับวิทยาการจากตะวันตกและปรับแต่งผสมผสานกับความรู้ทางทศในโลกของตน รวมทั้งสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศได้ดี ดังนั้น สถาบันนี้จึงได้ให้ความสนใจที่จะเรียนรู้จากญี่ปุ่น

ซึ่งจะเห็นได้ว่า เมื่อตอนก่อนปี ค.ศ. 1912 รัฐบาลเกาหลีส่งคนไปศึกษาในญี่ปุ่นรวม 50 คน และเป็นนักเรียนทุนส่วนตัวอีกห้าคนนึงร้อยคน จำนวนนักเรียนได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปี ค.ศ. 1917 มียอดนักเรียนเกาหลีในญี่ปุ่นถึง 623 คน⁷³

อนึ่ง เมื่อเกาหลีเปิดประชุมสูงภายนอกในราชปี ค.ศ. 1895 อิทธิพลของชาติตะวันตกและอารยธรรมของพากเข้าได้หลังในแลเข้าสู่เมืองโสมฯ ซึ่งในปีนี้เองที่มีขั้นนารีชาวอเมริกันได้ก่อตั้งโรงเรียนการเกษตรขึ้นใกล้ๆ กับเมืองปูซาน ต่อมา ในปี ค.ศ. 1898 กรรมการตั้งโรงเรียนเพื่อสอนวิชาภาษาอังกฤษและวิทยาศาสตร์ขึ้น

ในช่วงเวลา 35 ปีแห่งการปกครองเป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่น (ค.ศ. 1910 - 1945) นั้น คนเกาหลีได้รับการศึกษาแบบใหม่ 2 ทางใหญ่ๆ คือ (1) คนที่อาศัยอยู่ในประเทศเกาหลีได้รับการศึกษาที่จัดขึ้นโดยผู้ปกครองญี่ปุ่น และ (2) ผู้อพยพลี้ภัยไปอยู่ในต่างประเทศที่ได้รับการศึกษาจากสถานบันการศึกษาของประเทศนั้นๆ เช่น สหรัฐฯ จีน และรัสเซีย เป็นต้น

อย่างไรก็ตามนี่เป็นการให้การศึกษาในยุคต้นของการยึดครองของญี่ปุ่นนั้น การศึกษาได้เพร่กระจายไปเฉพาะหมู่ชนทางและคนที่มีฐานะที่มั่นคง ชาวบ้านได้รับการศึกษาน้อยมากจนอาจกล่าวได้ว่าพากเข้าไม่ได้รับการศึกษาจากสถานศึกษาที่เป็นทางการเลย

การกระจายโอกาสทางการศึกษา

ในยุคที่ตอกย้ำภายใต้การปกครอง ญี่ปุ่นได้ให้มีพัฒนาการศึกษาระดับประถมศึกษาให้ครอบคลุมไปทั่วประเทศ แต่คนเกาหลีก็จะหนักถึงเป็นอย่างมากของญี่ปุ่นที่จะกลืนชาติของตน จึงทำให้พากเข้าลังเลใจที่จะยอมรับ

การศึกษาที่นิยมเป็นให้なくจากจะถูกบังคับ มีข้อมูลที่สนับสนุนคำกล่าวอ้างนี้ นั่นคือ นักมานุษยวิทยาชาวอเมริกันจากมหาวิทยาลัยสแตล์ล์ได้ไปศึกษาชุมชนชนบทแห่งหนึ่งเมื่อปี ค.ศ. 1947 เขาได้เขียนเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาว่า

...ก่อนปี ค.ศ. 1910 การศึกษาในชุมชนแห่งหนึ่งนี้มิได้เป็นไปอย่างเป็นทางการ ชาวนาผู้ร่ำรวยเท่านั้นที่จะสอนการเขียนอ่านตัวอักษรให้แก่ลูกนلنคนที่บ้าน โดยผู้เฒ่าผู้ใหญ่หรือไม่ก็จังคุมมาสอน พอดีปี ค.ศ. 1911 มีนักบรนนิกายอิบิสโคลาเดียนแห่งอังกฤษได้เปิดโรงเรียนในเมืองช้างเคียง ตอนนั้นมีเด็กชายจากชุมชนแห่งนี้เข้าเรียนเพียง 1 คน.. ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1920 โรงเรียนขึ้นประณีตศึกษาของรัฐบาลได้เปิดสอนขึ้นในตำบลนี้ ซึ่งตามทฤษฎีแล้วจะบังคับเด็กที่มีอายุระหว่าง 6 - 12 ปี เข้ารับการศึกษา แต่สถานการณ์ที่เป็นจริงปรากฏว่า จนกระทั่งถึงปี ค.ศ. 1947 มีนักเรียนจากหมู่บ้านนี้จบการศึกษาเพียง 14 คน และมีเพียง 2 คนเท่านั้นที่ไปเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไปที่กรุงโซล...

...แม้ว่าจำนวนผู้ที่สามารถอ่านออกเขียนได้กำลังเพิ่มขึ้น แต่จากจำนวนหัวหน้าครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน 27 คน มีเพียง 6 คนเท่านั้นที่อ่านและเขียนตัวหนังสือได้...¹⁴

หลังจากที่ได้รับเอกสารแล้ว รัฐบาลเกาหลีได้ได้ทุ่มเทให้การศึกษากระจายไปยังหมู่บ้านต่อไปอีก แต่ก็ไม่ค่อยประสบผลสำเร็จในระยะต้น ๆ ดังข้อมูลที่นักมานุษยวิทยาชาวอเมริกันจากมหาวิทยาลัยยาล์ยาร์วาร์ดได้บันทึกไว เมื่อเข้าไปศึกษาในชุมชนชนบทแห่งหนึ่งระหว่างปี ค.ศ. 1965 - 1966

...ปัจจุบัน การศึกษาภายในเป็นธรรมนิทีสืบสานภาพทางสังคม เช่น ผู้ที่เรียนต่อในระดับสูงจากชั้นประถมศึกษาจะได้รับการยกย่องทั้งจากครอบครัวของตนเองและเพื่อนบ้าน... อย่างไรก็ตาม หมู่บ้านที่ศึกษานั้นยังมีผู้ได้รับการศึกษาน้อยมาก เพราะตั้งอยู่ห่างไกล ในปี คศ. 1966 มีนักเรียนเพียง ๖ คนที่ไปศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในเมือง นักเรียนทั้งหมดคนนี้มาจากครอบครัวที่มีฐานะและมีญาติพี่น้องที่อาศัยอยู่ในเมืองซึ่งรับเด็กให้พำนักด้วยในขณะเรียนหนังสือ ส่วนเด็กในหมู่บ้านอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียน จะมีจำนวนเด็กที่เข้าเรียนต่อประมาณ 30 - 70 เปอร์เซ็นต์...¹⁵

ลุ่มปลายทศวรรษที่ 70 มีผู้สังเกตภารณฑ์ท่านหนึ่งได้บรรยายว่า “ในยุคนี้ นักเรียนเกือบทั้งหมดได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมีเป็นจำนวนมากมากที่เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย... อันนี้ จะเห็นได้ว่าคนเหล่านี้มีระดับการศึกษาสูงมาก...”¹⁶ ส่วนในทศวรรษที่ 80 ข้อมูลได้แสดงว่าจำนวนผู้เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสูงใกล้เคียงกับมาตรฐานสากลของประเทศไทยที่พัฒนาแล้วที่เดียว นั่นคือ ปี คศ. 1980 มีจำนวนร้อยละ 76 ปี คศ. 1982 ร้อยละ 82 และปี 1983 ร้อยละ 86¹⁷ และปัจจุบัน รัฐบาลเกาหลีได้อ้างว่าประเทศไทยสามารถจัดความไม่รุกรานสืบต่อได้จนหมดสิ้น

หากข้อมูลที่ได้ขยายมากล่าวถึงเป็นความจริง ก็แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยสามารถได้รับความสำเร็จในการกระจายการศึกษาสู่มวลชนโดยใช้เวลาเพียง 25 ปี

ความร่วมมือทางวิชาการในยุคปัจจุบัน

นับตั้งแต่เกาหลีได้เริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 เป็นต้นมา รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของประเทศให้กลายเป็นสังคมอุดมสุข ดังนั้น จึงได้ตั้งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้น ในปี ค.ศ. 1967 ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเทศที่จัดตั้งกระทรวงแบบนี้ขึ้นเป็นประเทศแรกในกลุ่มโลกที่สาม ในขณะเดียวกัน รัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมายเพื่อกำหนดมาตรการช่วยเหลือ เช่น สิทธิพิเศษด้านภาษี และสิ่งจูงใจทุกทาง ให้แก่สถาบันทางวิทยาศาสตร์ซึ่งได้แก่ Korea Advanced Institute of Science and Technology, Korea Advanced Energy Research, Korea Research Institute of Chemical Technology, Korea Ginseng Institute, Korea Electrotechnology and Telecommunications Research Institute โดยมีกระทรวงวางแผนเศรษฐกิจเป็นองค์กรประสานงานเพื่อให้ทุกสถาบันดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ

ในแผนพัฒนาฉบับที่ 5 (ค.ศ. 1981 - 1986) รัฐบาลได้ย้ำความสำคัญในนโยบาย “เทคโนโลยีเป็นอันดับหนึ่ง” (Technology - first policy) ทั้งนี้ เพื่อในตอนต้นของทศวรรษที่ 70 รัฐบาลเกาหลีได้เน้นหนักการพัฒนาอุตสาหกรรมนักและเคมีภัณฑ์ แต่ก็ประสบกับปัญหาการขาดกำลังคนที่มีความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับสูง ด้วยเหตุนี้ เป้าหมายหลักในแผนพัฒนาฉบับที่ 5 จึงได้เน้นการเปลี่ยนโครงสร้างการอุตสาหกรรมของประเทศจากการใช้แรงงานคนเป็นหลัก (labor - intensive industries) มาเป็นการใช้เทคโนโลยีแบบเข้ม (technology - intensive

industries) และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง (high - technology) นโยบายนี้ยังผลให้มีการปรับระดับเทคโนโลยีของประเทศให้สูงขึ้นด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมสาขานี้อย่างจริงจังเพื่อใช้ผลิตสินค้าให้มีคุณภาพสูงและสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าของสินค้า (value - added) อีกด้วย

เพื่อให้นโยบายเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีบรรลุเป้าหมาย รัฐบาลจึงจัดให้มีการสัมมนาระดับชาติ ภายใต้หัวข้อว่า Expanded Technology Development โดยมีประธานาธิบดีเป็นประธาน ในระยะเริ่มแรก การสัมมนาได้จัดให้มีขึ้นทุก ๆ 3 เดือน ปัจจุบันจัดให้มีขึ้นปีละ 2 ครั้ง ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยคณารัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรร同胞เมือง ผู้แทนจากภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจการเงินการธนาคาร นักวิทยาศาสตร์ สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน เพื่อร่วมถกเถียงปัญหาการพัฒนาเทคโนโลยีตามหัวข้ออย่างดังต่อไปนี้คือ กำลังคนในสาขาต่าง ๆ ระบบภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง การให้เงินอุดหนุน ศูนย์สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ การจัดซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีของรัฐบาล ระบบราคา มาตรฐานทางวิทยาศาสตร์ การใช้สิทธิพิเศษ และกิจกรรมทุกประเภทในด้านนี้ อนึ่ง ในการสัมมนาเหล่านี้ ครั้งจะมีการเสนอรายงานกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับความสำเร็จทั้งภายในและภายนอกประเทศ จากนั้น จะมีการนำเสนอ แนวที่ได้จากการสัมมนานามวิเคราะห์และแต่งตั้มให้สมบูรณ์เพื่อกำหนดเป็นนโยบายทางเทคโนโลยีของชาติต่อไป

เป้าหมายอีกประการหนึ่งของการสัมมนาคือจัดให้เป็นเวทีเพื่อถกเถียง โต้แย้งเกี่ยวกับงานเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ระหว่างภาครัฐบาล

ภาคอุตสาหกรรม นักวิชาการ ก schwartz และอุปกรณ์การเงิน และสื่อมวลชน เพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมกันแก้ปัญหาด้วยเหตุผลตามสภาพการณ์ที่เป็นไปได้

ในวันที่ 27 เมษายน 1984 รัฐบาลได้จัดตั้ง Technology Development Council ขึ้นในสำนักประสานอิบดีเพื่อให้เป็นองค์กรทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาผลที่ได้รับจากการประชุมสัมมนาจาก Expanded Technology Development และติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้งวิเคราะห์ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของการอุตสาหกรรมทุกระดับ อีกทั้งมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสาขานี้อย่างมีระบบ และเป็นขั้นตอน อนึ่ง องค์กรนี้ยังมีหน้าที่กำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน รวมทั้งประสานงานกับกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่อมา ในวันที่ 9 พฤษภาคม 1985 รัฐบาลได้จัดตั้ง Technology Development Regional Council เพื่อสนับสนุนส่งเสริมเทคโนโลยีตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ

รัฐบาล keen ให้ให้ความสำคัญต่อนโยบายนี้เป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากขนาดของงบประมาณที่ใช้กับกิจการด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ ได้เพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับ เช่นในปี คศ. 1982 ได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 14 พันล้านวอน และเพิ่มเป็น 19 พันล้านวอนในปี 1983 22 พันล้านวอนในปี 1984 และ 30 พันล้านวอนในปี 1985 ส่วนอุปกรณ์ออกเงิน สนับสนุนการศึกษาด้านครัวเรือนทางด้านนี้ด้วยวงเงินขนาดเท่าเทียมกับเงินงบประมาณแผ่นดิน ในปี คศ. 1985 มีจำนวนนักวิจัยเข้าร่วมในการวิจัยพัฒนา (research and development) เป็นจำนวนถึง 8,195 คน¹⁸

รัฐบาลเกาหลีได้ได้คาดการณ์ไว้ว่า เพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่เน้นความสำคัญทางเทคโนโลยี ประเทศนี้ต้องการผู้ช่างนาญการทางวิทยาศาสตร์ วิศวกร และนักวิจัยเพื่อการพัฒนาถึง 150,000 คนภายในปี ค.ศ. 2001 ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้นจะทำให้อัตราส่วนของนักวิทยาศาสตร์ต่อจำนวนประชากรเท่ากับ 30 : 10,000 ดังนั้น รัฐจึงได้เร่งผลิตและพัฒนาบุคลากร และส่งเสริมให้สถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อผลิตนักวิทยาศาสตร์ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยังจัดสรรงบประมาณในการศึกษาอุดหนุนให้กับนักศึกษาต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมโครงการร่วมมือระหว่างสถาบันวิทยาศาสตร์ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ในด้านการวิจัย

ปัจจุบัน มีโครงการวิจัยร่วมกับสถาบันวิจัยต่างประเทศถึง 90 โครงการ สถาบันเหล่านี้ ได้แก่ National Science Foundation of the United States;Deutsch Forschungs Gemeinshaft, and Alexander von Humboldt Foundation of West Germany;Centre National de la Recherche Scientifique of France;Japan Science Promotion Society of Japan;Academy of Scientific Research and technology of Egypt;Royal Society of Great Britian; and Royal Swedish Academy of Engineering and Science of Sweden เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า รัฐบาลเกาหลีได้ได้ทุ่มเททรัพยากรและความสามารถทุกทางเพื่อปรับปรุงฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม มีข้อคิดจากธนาคารโลกแก่รัฐบาลเกาหลีว่า การวิจัยพัฒนานั้นจำเป็นต้องอาศัยเงินและทรัพยากรจำนวนมากมหาศาล จึงน่าจะดูประสม-

การณ์จากญี่ปุ่นที่ได้แสดงให้เห็นแล้วว่า ความสำเร็จในการพัฒนาอุตสาหกรรมมีได้ขึ้นอยู่กับการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนใหม่ (technological breakthrough) เท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความเป็นเลิศในการออกแบบ การเรียนรู้พูดถึงกรรมการใช้สินค้าของผู้บริโภคอย่างถูกต้อง แม่นยำ การปรับแต่งในด้านวิศวกรรมเพื่อการผลิต และการควบคุมคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์อย่างระมัดระวัง¹⁹ ซึ่งญี่ปุ่นมีความเห็นว่าข้อคิดนี้เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยที่กำลังพัฒนาที่มีทรัพยากรอยู่อย่างจำกัดอันจะเป็นทางเลือกที่สั้นและประหนายดันทางหนึ่ง

สังคมศาสตร์กับการพัฒนา

เมื่อยุคปัจจุบันที่เราจะเห็นว่า นักวิชาการของเกาหลีได้ได้อ้างเดือน ความทรงจำของประชากรให้มีความชั้นหมั่นเพียรและบุกเบิกฟื้นฟื้นอุปสรรค เพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ซึ่งได้แก่ (1) เกาหลีเป็นประเทศที่มีทรัพยากร ธรรมชาติน้อย และภูมิประเทศเป็นภูเขาเตี้ยส่วนใหญ่ (2) เป็นดินแดนบน คาบสมุทรที่ตั้งอยู่ระหว่างชาติตามหาอำนาจใหญ่ ซึ่งต่างใช้เกาหลีเป็นสมรภูมิ ตลอดเวลา และ (3) ความยากจนขึ้นแท้มากด้วยในระหว่างที่ตกเป็นเมืองขึ้น ของญี่ปุ่นและระยะภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองที่ผู้ นำประเทศคนแล้วคนเล่าได้หันยกเป็นข้ออ้างในการปลุกระดมมวลชนให้ หันหน้าเข้าหากัน และร่วมกันสร้างประเทศให้มีความแข็งแกร่งทั้งทางเศรษฐ กิจและสังคมเพื่อให้โลกประจักษ์ถึงความมานะพยายามของคนไทยที่ เอาชนะภัยภัยรอบข้างได้ ลุถึงกาลบัดนี้ เกาหลีได้ทำให้โลกรู้แล้วว่าพวกเข้า สามารถทำได้

ด้วยเหตุนี้ นักสังคมศาสตร์ของเมืองไทยอาจจึงได้ให้ปัจจัยทางประวัติ-
ศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมมาเป็นเครื่องนำทางให้คนเกิดความ
คิดร่วมและสร้างสรรค์เพื่อนำเข้า “ศึกษาพ” ของเพื่อนร่วมชาติมาใช้ให้เกิด
ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ แต่เนื่องจากความหมายนี้ที่เกิดขึ้นแล้วข้า
เล่าจากส่วนรวมจึงทำให้ผู้นำประเทศมุ่งคิดถึงปากท้องของประชาชนก่อนกิจ-
กรรมอื่นใด ดังนั้น การศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จึงมีบทบาทสำคัญยิ่ง
และนักเศรษฐศาสตร์ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ในคณะกรรมการ
รัฐมนตรี และคณะกรรมการวางแผนเศรษฐกิจ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหน่วยงานที่มี
อิทธิพลเหนือกระทรวงทบวงกรมอื่น ๆ เพราะรัฐมนตรีกระทรวงวางแผนฯ
จะดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีควบคู่ไปด้วย และเป็นกระทรวงที่ทำหน้าที่
ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐทั้งหมดทางด้านเศรษฐกิจ การเงิน
และการพัฒนา นอกจากนี้ นักเศรษฐศาสตร์ก็มีบทบาทสำคัญในกระทรวง
อื่น ๆ บริษัทเอกชน และรัฐวิสาหกิจด้วย

นอกจากวิชาเศรษฐศาสตร์แล้ว วิชาทางด้านพาณิชยศาสตร์และการ
บัญชี การตลาด และการค้าระหว่างประเทศก็เป็นวิชาที่ได้รับความสนใจจาก
ผู้เรียนมากที่สุด เพราะเป็นสาขาที่ประเทศไทยต้องการ ดังจะเห็นได้จากตัวเลข
ของผู้ที่เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาในตารางที่ ๑

ตารางที่ 7 จำนวนนักศึกษาในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ในมหาวิทยาลัยต่างๆ
ของเกาหลีใต้ ปีการศึกษา 1986

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา ชั้นปริญญาตรี		จำนวนนักศึกษา ชั้นบัณฑิตวิทยาลัย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น	274,887	100.0	33,178	100.0
กฎหมาย	30,845	11.2	3,458	10.4
รัฐประศาสนศาสตร์	24,937	9.1	2,583	7.8
บริหารธุรกิจ	70,955	25.8	9,383	28.3
เศรษฐศาสตร์	33,767	12.3	3,784	11.4
การค้าระหว่างประเทศ	38,637	14.1	4,537	13.6
บัญชี	24,629	8.9	2,901	8.7
รัฐศาสตร์และการเมือง	9,329	3.4	1,112	3.4
สังคมวิทยา	7,652	2.8	1,112	3.4
อื่นๆ	34,136	12.4	4,308	13.0

ที่มา Statistical Yearbook of Education 1986. Ministry of Education, Republic of Korea, pp. 582 - 583.

อาจประมาณได้ว่า รัฐบาลเกาหลีได้เล็งเห็นประโยชน์ที่จะใช้การศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่มุ่งเน้นนโยบายการผลิตเพื่อการส่งออกตั้งแต่ภายในหลังการได้รับอิสรภาพจากญี่ปุ่นแล้ว ดังนั้นรัฐและเอกชนจึงร่วมกันในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนตลอด

งานวิจัยในสาขาวิชานี้เพื่อเก็บข้อมูลให้ผู้เรียนสามารถล่วงรู้ถึงการตลาดในระบบเศรษฐกิจโลก อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชาติสูงสุดทั้งทางด้านธุรกิจ การค้า และทางวิชาการเอง

โดยที่ว่าไปแล้ว การศึกษามีส่วนช่วยในด้านการนำพาด้วยประเทศ ได้มากที่สุด เพราะในโลกปัจจุบัน อาชญากรรมได้กว่า หัวใจของความสำเร็จใน การค้าขายอยู่ที่การได้รับข่าวสารข้อมูลของประเทศคู่ค้าที่เป็นระบบ ลีกชิง และถูกต้องเพื่อนำมาใช้ในการปรับแต่งเทคนิคการขาย การต่อรองและการ ผลิตสินค้าที่ตรงกับความต้องการของผู้ซื้อในประเทศเป้าหมาย ข่าวสารข้อมูล จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในแห่งที่จะเข้าไปแสวงหาประโยชน์เพื่อทำธุรกิจ การค้ากับตลาดต่างๆ

ข้อมูลข่าวสารอาจแบ่งออกได้เป็นสองประเภท ประเภทแรกได้แก่ ข้อมูลเพื่อการค้า ซึ่งทุกพาณิชย์และบริษัทที่ทำการค้ากับประเทศนั้นดำเนิน การค้นหาอยู่ เช่น ความต้องการของตลาดในสินค้าแต่ละชนิด คุณภาพของ สินค้า รายชื่อตัวแทนหรือผู้ซื้อ เทคนิคในการต่อรอง กฎและระเบียบเกี่ยวกับ การนำเข้าของประเทศคู่ค้า เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้อาจใช้เวลาในการค้นหา ได้รวดเร็ว เพราะเป็นข้อมูลเฉพาะเรื่องและเพื่อให้หันต่อเนื่องกับการทำ ธุรกิจ แต่ความลุ่มลึกในข้อมูลเกี่ยวกับประเทศคู่ค้าและระบบเศรษฐกิจโลก นั้นก็มีความจำเป็นไม่ใช่น้อยไปกว่ากันเลย จึงขอเรียกข้อมูลประนافظหลังนี้ ว่า ข้อมูลเสริมการค้า ซึ่งต้องอาศัยเวลาในการศึกษาที่ยาวนานกว่า เพราะ ข้อมูลมีความลับซับซ้อนมาก

การนำเสนอข้อมูลเสริมการค้านั้น ผู้ศึกษาต้องเรียนรู้ถึงลักษณะพื้นฐาน ทางเศรษฐกิจ ตั้งค่า วัฒนธรรมและการเมืองของประเทศเป้าหมายอย่าง

ลักษณะเด่นของคุณถึงปัจจุบัน รวมทั้งมีการพัฒนาข่าวสารข้อมูลที่เปลี่ยนไปทุกเมื่อเชื่อวัน นอกจากนี้ ผู้เรียนยังต้องศึกษาภาษาที่ประเทศนั้นใช้สื่อสารจนสามารถได้ตอบได้เป็นอย่างดี อาจกล่าวอย่างสั้น ๆ ว่า ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนอย่างหนักในทุกด้านเกี่ยวกับความรอบรู้ทางตลาดในประเทศไทยโดยประเทศนั่นหรือกลุ่มประเทศที่ตนศึกษา รวมทั้งวัฒนธรรม ประชานิยม โครงสร้างสังคม และลักษณะการดำเนินธุรกิจของประเทศไทยนั้น ๆ อย่างลึกซึ้ง ข้อมูลนี้มาดังนี้จะเสาะแสวงหาได้อย่างไร และจะต้องใช้ทรัพยากรามากมายเพียงใดในการลงทุน

คำถามนี้อาจตอบได้ว่า งานนี้เป็นงานหลักที่จะช่วยให้พลเมืองของประเทศไทยได้เรียนรู้ถึงเรื่องราวภิการต่างประเทศ และทันโลกเป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นการเตรียมผู้ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานได้มีความรู้ความชำนาญในเรื่องการตลาดต่างประเทศและภาวะเศรษฐกิจโลก ดังนั้น รัฐจึงจำเป็นต้องลงทุนในระยะต้นก่อน เมื่อการดำเนินงานได้ผลบ้างแล้ว เอกชนก็จะช่วยก่อหนุนต่อไป

หลักสูตรที่จะจัดขึ้นนั้นอาจดังเป็นภาควิชาของแต่ละภาษาที่มีผู้ดูไม่น้อยกว่า 20 ล้านคนขึ้นไป เช่น ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชาภาษาอังกฤษ (ออสเตรเลีย) และภาควิชาภาษาอานรับ (ชาอดิอาร์เบีย) และจัดตั้งเป็นคณะ เช่น คณะการศึกษาโลกตะวันออก คณะการศึกษาคอมพิวเตอร์ ฯลฯ และคณะการศึกษาโลกอาหาร เป็นต้น ผู้เรียนในชั้นปริญญาตรีที่ 1 และ 2 จะเรียนหลักภาษาที่ใช้ในประเทศไทยนั้น ๆ ส่วนปี 3 และ 4 ให้เรียนวิชาที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น เศรษฐกิจ การเมือง ประวัติศาสตร์ และสังคมวัฒนธรรม ของประเทศไทยน้อยลงอย่างเดียว สาขาวิชาไทยอาจจะเลือกเรียนสาขาวิชาสามัญ

ดังเช่นที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ส่วนในระดับบัณฑิตศึกษาจะเน้นด้านวิจัยให้ศึกษาอย่างเฉพาะเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ ในแต่ละภาควิชาจะมีครุภาระที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในสังคมนั้น ๆ อนึ่ง รัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณให้เก่าภาควิชาเพื่อซื้อหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และอุปกรณ์ การสอน รวมทั้งให้ทุนแก่นักศึกษาและอาจารย์ไปทำวิจัยในประเทศเป้าหมายอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

ข้อมูลที่ได้รับ จะทำให้ผู้เรียนทราบถึงกันบ้างของหัวใจของชนชาติอื่น ได้เป็นอย่างตื่นใจว่าจะเป็นโครงสร้างประชากร รายได้รายจ่าย ภูมิภาค ชนนิยม ความคิดความเชื่อ และโครงสร้างเศรษฐกิจ การเมือง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเจาะตลาด การวางแผนรุกเพื่อย้ายส่วนแบ่งของตลาด และการต้านรับการรุกของสินค้าที่ส่งไปจากประเทศคู่แข่ง

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลเกาหลีใต้จึงเร่งร้าวให้ใช้ภาษาสาขสังคมศาสตร์ เพื่อสนับสนุนนโยบายการส่งออก ดังกรณีตัวอย่างที่จะยกมาประกอบ คือ

ตัวอย่างที่ 1 : มหาวิทยาลัยฮันกุก

มหาวิทยาลัยฮันกุกเพื่อศึกษาภิจกรรมต่างประเทศ (Hankuk University of Foreign Studies) ตั้งขึ้นเมื่อปี คศ. 1954 ดร. เชียง เป คิม ผู้ริเริ่มได้ตั้งเป้าหมายเพื่อสอนและฝึกอบรมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้วยระบบสาขาวิชาการ โดยผู้เรียนจะต้องศึกษาภาษา สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของชนชาติอื่นที่ตนสนใจอย่างลึกซึ้ง และยังมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อร่วมพัฒนาประเทศเกาหลีและสร้างสรรค์สันติภาพของโลก

นับตั้งแต่ได้เปิดสอนมาตั้งแต่ต้น มหาวิทยาลัยยังก้าวได้เจริญเติบโต และบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ดังจะเห็นได้ว่า เมื่อเริ่มเปิดขึ้นเรียนครั้งแรกในเดือนเมษายน ค.ศ. 1954 มีอาคารเรียนเพียง 1 หลังและเปิดสอนเพียง 5 ภาษา จนถึงปี ค.ศ. 1983 มีคณะต่าง ๆ เกิดขึ้น 9 คณะ (วิทยาลัย) บ้านพิทิพย์วิทยาลัย 4 คณะ สถาบันวิจัย 11 สถาบัน และได้ผลิตบัณฑิตไปแล้ว 13,000 คน รวมทั้งได้ขยายวิทยาเขตไปอีกแห่งหนึ่งชื่อ ยงอินใน จังหวัดกิ่ง-ได

ปัจจุบัน มีนักศึกษาทั้งสิ้น 11,000 คน แยกเรียนที่วิทยาเขตในกรุงโกล 9,000 คน และวิทยาเขตยังอิน 2,000 คน มีอาจารย์ประจำ 270 คน อาจารย์ชาวต่างประเทศ 60 คน และเปิดสอนแผนกวิชาภาษาต่างประเทศ ถึง 19 ภาษา

คำขวัญของมหาวิทยาลัย คือ สัจธรรม สันติภาพ และสร้างสรรค์ มีการจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องราวของต่างประเทศ เพราะเป็นเพียงมหาวิทยาลัยแห่งเดียวในประเทศไทยที่มีความรู้ ในกิจการต่างประเทศ ผู้สำเร็จจากสถาบันแห่งนี้ได้เข้าทำงานในองค์กรทั้ง ของรัฐและเอกชน และได้ยกฐานะของประเทศไทยให้เติบเท่าอย่างประเทศ โดยพวากษาทำงานด้านการนำเข้า-ส่งออกกับประเทศในทวีปอเมริกาเหนือ และใต้ ลาตินอเมริกา ตะวันออกกลาง ยุโรป ออฟริกา และเอเชีย

ในระดับปริญญาตรีนั้น มหาวิทยาลัยแบ่งสาขาวิชาออกเป็น 9 คณะ หรือวิทยาลัยดังนี้

- (1) คณะภูมิภาคตะวันตกศึกษา
- (2) คณะภูมิภาคตะวันออกศึกษา

- (3) คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์
- (4) คณะพยาณิชศาสตร์และเศรษฐศาสตร์
- (5) คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
- (6) คณะครุศาสตร์
- (7) คณะภาษาต่างประเทศ
- (8) คณะสังคมศาสตร์
- (9) คณะการศึกษาสมบูรณ์

ในระดับบัณฑิตศึกษา แบ่งออกเป็น 4 คณะ ได้แก่

- (1) คณะบัณฑิตวิทยาลัย
- (2) คณะบัณฑิตศึกษา ด้านการค้าระหว่างประเทศ
- (3) คณะบัณฑิตศึกษา ด้านล่ามและการแปล
- (4) คณะบัณฑิตศึกษาครุศาสตร์

ส่วนสถาบันวิจัย ๑๙ สถาบัน ได้แก่

- (1) สถาบันทางเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ
- (2) สถาบันวิจัยด้านภาษาและภาษาศาสตร์
- (3) สถาบันจีนศึกษา
- (4) สถาบันรัฐเชียและยุโรปตะวันออกศึกษา
- (5) สถาบัน拉丁美洲研究ศึกษา
- (6) สถาบันตะวันออกกลางศึกษา
- (7) สถาบันอาหรับกัมศึกษา
- (8) สถาบันเกาหลีศึกษา
- (9) สถาบันภาษาต่างประเทศ

(10) สถาบันการศึกษามนุษยศาสตร์

(11) คุณยังไงและวิจัยภาษาต่างประเทศ²⁰

มหาวิทยาลัยยังก็ได้เปิดสอนแผนกวิชาภาษาไทยและไทยศึกษาดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

(1) แผนกวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนวิชาภาษาไทยในปี ค.ศ. 1966 มีนักศึกษาเรียนแรก 20 คน ศาสตราจารย์ชอง ชั่ง ชอย เป็นหัวหน้าแผนกและเป็นตัวจัดทำสำคัญในการวางแผนหลักสูตร เตรียมตัวฯ ตลอดจนบริหารการสอนตลอดมา ในขณะเดียวกันก็ได้พยายามพัฒนาการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กว้างขวางออกไปตามลำดับ มีการติดต่อขอความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับสถาบันชั้นสูงของไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(2) การศึกษาภาษาไทยในมหาวิทยาลัยยังก็ ผู้ที่เข้าศึกษาในแผนกวิชาภาษาไทยต้องผ่านการสอบประโยชน์คุณศึกษาตอนปลายก่อนซึ่งเป็นการสอบพร้อมกันทั่วประเทศในวันเวลาเดียวกันและข้อสอบก็มีสอนกันสำหรับทุกร่องเรียน การสอบนี้จึงเป็นการวัดผลความสามารถด้านมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างยุติธรรมสำหรับนักเรียนทั่วประเทศ คะแนนรวมที่ได้จากการสอบของแต่ละคนจะเป็นสิ่งตัดสินว่าเขายังมีโอกาสเข้าศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษาแห่งใดและคณะใด

เมื่อสอบผ่านเข้ามามหาวิทยาลัยในแผนกวิชาภาษาไทยแล้ว จะถือว่ามีศึกษาผู้นั้นเลือกวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเอกในมหาวิทยาลัย หลักสูตรของแผนกวิชาภาษาไทยในระดับปริญญาบัณฑิตนั้น แบ่งออกเป็น 4 ปี แต่ละปี มี 2 ภาค นักศึกษาต้องเรียนวิชาภาษาไทย 70 หน่วยกิต (เป็นวิชาบังคับ

52 หน่วยกิตและวิชาเลือกอีก 18 หน่วยกิต) รวมกับวิชาอื่น ๆ ในแผนกวิชา อื่น ๆ อีก 70 หน่วยกิต จึงเป็น 140 หน่วยกิต

วิชาภาคบังคับในแผนภาษาไทยนั้นเน้นการอ่าน พูด และเขียนเป็น ลำดับ แบ่งกระจายออกในระหว่าง 3 ปีการศึกษาแรก เริ่มตั้งแต่การทำความรู้จักกับอักษรไทย การหัดเขียนอ่านและผสมอักษร เรียนรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทยและไวยากรณ์ไทยตลอดจนการเขียนและเรียงความไทย รวมทั้งการฝึกพูด สนทนาและฟังภาษาไทย ในส่วนที่เป็นวิชาเลือกในแผนภาษาไทยจะ มุ่งเกี่ยวกับความรู้ด้านอื่น ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ไทย ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ของไทย ประวัติวรรณคดีไทย สังคมและวัฒนธรรมไทย การเมืองและการปกครองในประเทศไทย เป็นต้น

เมื่อความต้องการทางด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น นั่นคือจำนวนนักเรียนที่คับแคบไปคงอยู่ศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้นทุกปี มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จำต้องขยายกิจการเพื่อให้ผู้ที่ประสงค์จะศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษาได้มีโอกาสทั่วหน้ากัน มหาวิทยาลัยยันกุกฯ ก็ได้ขยายการสอนออกไปอีกหนึ่งเท่าตัวโดยเปิดเป็นวิทยาเขตที่สองในเมืองยันชีซื่อยู่ห่างจากวิทยาเขตอีมุน-คง ในกรุงโซล ประมาณ 50 กม. และได้เปิดแผนกวิชาภาษาไทยในวิทยาเขตยังอินเมื่อ ปี 1983 ปี 1986 นี้ก็จะเป็นปีที่มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาจากแผนกวิชาภาษาไทยของวิทยาเขตยังอินเป็นรุ่นแรก การเรียนการสอนในแผนกวิชาภาษาไทยของวิทยาเขตนี้ก็ไม่ต่างอะไรไปจากแผนกวิชาภาษาไทยในวิทยาเขตอีมุน-คงและอาจารย์ผู้สอนก็ไปจากวิทยาเขตในโซล ปัจจุบันแผนกวิชาภาษาไทยทั้งสองวิทยาเขตมีนักศึกษาร่วมกันประมาณ 300 คน

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1985 แผนกวิชาภาษาไทยได้ขยายการสอนต่อไปในขั้นบันทึกศึกษา เพื่อสนับสนุนความต้องการภาษาในสาขาวรรณรัฐบาลี เนื่องจากมีบันทึกสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากขึ้นจากมหาวิทยาลัยยังกุกฯ เองและจากมหาวิทยาลัยปูชานซึ่งได้ผลิตบันทึกรุ่นแรกออกมาในปี 1985 การเข้าศึกษาต่อในแผนกวิชาภาษาไทยระดับบันทึกศึกษานั้นก็ต้องผ่านการสอบคัดเลือก มีวิชาความรู้ภาษาไทยและความรู้อื่น ๆ ด้วย

แผนกวิชาภาษาไทยพยายามหาวิธีที่จะยกระดับการศึกษาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถออกไปปฏิบัติหน้าที่และประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยโดยตรงหรือโดยทางอ้อมได้อย่างเต็มภาคภูมิ

(3) กิจกรรมของนักศึกษาแผนกวิชาภาษาไทย ความก้าวหน้าของสื่อมวลชนมีส่วนทำให้วิถีการดำเนินชีวิตตลอดจนโลกทัศน์ของเราเปลี่ยนแปลงไป ในเมืองที่ว่าประเทศนี้จะยืนกรานปิดตัวเองไม่ยอมรับรู้หรือสนใจสิ่งที่อยู่หรือเกิดขึ้นนอกเหนือพรัตน์ของตนนั้นไม่ได้แล้ว ทุกชาติต้องตระหนักรึงประเทศไทยเพื่อนบ้านใกล้เคียงและประเทศไทยข้ามชาติอื่น ๆ เพื่อความอยู่รอดของตนเอง การหากnowledgeเกี่ยวกับต่างชาติจึงมีผลโดยตรงต่อระบบการเมืองและการปกครองของแต่ละชาติ สื่อมวลชนช่วยให้เราได้สัมผัสศิลปวัฒนธรรมของชาติอื่น ๆ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาภาษาและการวิจัยเกี่ยวกับชนชาตินั้น นั่นคือ ไม่ว่าภาษาศาสตร์หรือศาสตร์อื่นใดก็ตามต่างพัฒนามาจากการสัมผัสด้านวัฒนธรรมก่อน

ตามทัศนคตินี้เอง การสอนภาษาไทยจำเป็นต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมด้านวัฒนธรรมด้วยเพื่อเข้าถึงความนึกคิดและวิถีชีวิตของความเป็นไทย

แผนกวิชาภาษาไทยได้พยายามจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาของแผนกวิชานอกจากสัมผัสด้วยตรงกับวัฒนธรรมด้านวัฒนธรรม เช่นจัดหน้าผู้มีความรู้ความสามารถมาช่วยสอนรำไทย ดนตรีไทย จัดการแสดงประเพณีไทยบางอย่าง เช่น พิธีลอยกระทง พิธีแต่งงานตามธรรมเนียมไทยโบราณ สนับสนุนให้นักศึกษาแต่งกายแบบไทย ๆ ในพิธีต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยยังกุกฯ เมื่อในการแข่งขันกีฬาระหว่างแผนกด้วย ๆ ในมหาวิทยาลัย นักศึกษาของแผนกวิชางานในนามของประเทศไทยมีเชิดชูให้เป็นที่รู้จักกันดีว่าเป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทย เช่น เวื้อพระที่นั่งสุพรรณหงส์ เป็นต้น

นี่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมในวิญญาณของความเป็นไทยมากขึ้น เท่าที่ผ่านมา ปรากฏว่ากิจกรรมดังกล่าวเป็นที่กล่าวขวัญกันอย่างมากมา จนทำให้โรงเรียนมัธยมบางแห่งตลอดจนมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เกิดความอยากรู้อยากศึกษาดูแลและทำการฟื้นฟูของไทย นักศึกษาผู้เคยมีประสบการณ์ก็มักได้รับการขอร้องให้ช่วยสอนและอธิบายและถ่ายทอดให้ตามโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

นอกจากเข้าร่วมแสดงในงานพิธีและงานรื่นเริงต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยยังกุกฯ แล้ว แผนกวิชาภาษาไทยมีงานประจำของแผนกที่เรียกว่า “งานวันสวัสดิ์” ซึ่งจะเป็นวันที่นิสิตรุ่นพี่รุ่นน้องทุก ๆ รุ่นมาพบปะสังสรรค์กัน และทำการแสดงศิลปวัฒนธรรมของนิสิตรุ่นปัจจุบัน ประธานนิสิตเก่าก็จะกล่าวคำปราศรัย เล่าถึงประสบการณ์ของรุ่นพี่ ๆ และให้กำลังใจแก่รุ่นน้อง ๆ งานวันสวัสดินี้แผนกวิชาภาษาไทยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสถานเอกอัครราชทูตไทยเป็นประจำทุกรั้ง นอกเหนือไปจากการร-

ต้นให้นักศึกษาสนใจฝึกฝนพูดภาษาไทยอยู่เสมอ แผนกวิชาภาษาไทยจะจัดให้มีการแข่งขันพูดภาษาไทยทุกสองปี ชิงทุกรัง พนฯ เอกอัครราชทูตไทยประจำสำนักงานรัฐสภาห้องอบรมของวัฒนธรรมและศิลปะของชาติไทย สำนักทูตทหารไทยประจำกรุงโคล บริษัทการบินไทย ตลอดจนสมาคมศิษย์เก่าจะเข้าร่วมด้วยการจัดรางวัลต่างๆ แก่ผู้เข้าร่วมการแข่งขัน ความสนใจและความร่วมมือดังกล่าวทำให้นักศึกษาแผนกวิชาภาษาไทยภาคภูมิใจมากและมีส่วนร่วมกระตุนความอยากรู้อยากเรียนให้มากยิ่งขึ้น

ระหว่างปีภาคฤดูร้อน เมื่อได้พักผ่อนกันพอสมควรแล้ว นักศึกษาที่สนใจจะมาชุมนุมกันที่มหาวิทยาลัย สนทนาวิสาสະ หรือตั้งกลุ่มนักศึกษา กลุ่มเล็กๆ ของพวงคนถูกเดียงกันในหัวข้อที่พวงคนสนใจ หรือเรียนพิเศษเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาไทยจากรุ่นพี่ๆ และหาโอกาสพูดคุยกับชาวไทยที่มาดำเนินอยู่ในภายนอก หรือหัดฟ้อนรำไทย ร้องเพลงไทย ตลอดจนหัดอังกะลุง เพลงต่างๆ

ระหว่างปีภาคฤดูหนาวก็เข้าเดียวกัน บางครั้งจะมีการจัดกลุ่มหัตถศิลป์ไทยเป็นเพื่อชุมประเทศไทยด้วย ซึ่งนับเป็นประโยชน์และใช้ความหลากหลายของนักศึกษาของแผนกที่ได้มีโอกาสไปถึงประเทศไทย พบกับนักศึกษาไทยเห็นชีวิตนักศึกษาไทยในครอบครัว เป้าพึงคำบรรยายในมหาวิทยาลัยของไทย ตลอดจนได้เห็นชีวิตของประชาชนคนไทยในเมืองหลวง ตามต่างจังหวัด ได้เห็นวัฒนธรรม และลัมรสถาหารไทย แม้ว่าช่วงเวลาของการไปหัตถศิลป์ศึกษาที่ประเทศไทยจะนานเพียงประมาณหนึ่งเดือน และไม่ได้มีโอกาสเห็นทุกๆ อย่างอย่างลึกซึ้งจริงจังก็ตาม ประสบการณ์ที่พากนักศึกษาได้รับนั้นมีค่าอย่างนักในการเสริมสร้างสติปัญญาความรอบรู้ ความอยากรู้อยากเห็น ความ

มานะพยายามในการเรียนเปลี่ยนทัศนคติ หรือปรับปรุงให้ทัศน์ของพวกรเข้า

(4) โอกาสของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากแผนกวิชาภาษาไทย ตามสกุลที่ฝ่ามาในรอบ 20 ปี ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากแผนกวิชาภาษาไทยได้แยกย้ายออกไปปฏิบัติหน้าที่และประกอบอาชีพในวงงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนราชการ วงการธุรกิจเอกชน วงการค้าระหว่างประเทศ บริษัทก่อสร้าง บริษัทการบิน ตลอดจนสื่อมวลชน หลายคนได้เดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศในแขนงวิชาอื่น ๆ เช่น เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ เป็นต้น ส่วนผู้ที่มีใจรักภาษาไทยและผู้ที่สนใจไทยคือศึกษาอย่างจริงจังก็จะพยายามเข้าศึกษาต่อในขั้นบันทึกศึกษา และหาโอกาสไปศึกษาหากความรู้และเสริมทักษะในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในเมืองไทย เช่นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นต้น

(5) ภาระหน้าที่และผลงานของแผนกวิชาภาษาไทยในรอบ 20 ปี

ก. ผลงานที่สำคัญที่สุดคือ การจัดทำหนังสือ ตำรา และเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นคู่มือการสอนและการค้นคว้าของนักศึกษา เมื่อจากนักศึกษาผู้เข้าเรียนแผนกวิชาภาษาไทยในขั้นต้นยังไม่อาจอ่านหนังสือไทยโดยตรงได้ หนังสือตำราที่ใช้ประกอบการสอนจึงเป็นหน้าที่ของคณาจารย์จะต้องคิดค้นคว้า แปลและเขียนพิมพ์ออกมາ อาจกล่าวได้ว่าต้องเริ่มตั้งแต่คุณย์อาจารย์ท้องคิดหน้าวิธีการสอนสำหรับคนเก่าหลีโดยเฉพาะ และพยายามเอาเทคนิคการสอนสมัยใหม่เข้ามาดัดแปลงใช้ในการสอน และติดตามแก้ไขวิธีการอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นการสอนภาษาไทยจึงไม่สะดวกเท่ากับการสอนภาษาอังกฤษหรือภาษาฝรั่งเศษมากน้อยนี้เลือกใช้กันอยู่แล้ว ในแผนกวิชาภาษาไทย อาจารย์

ประจำเดือนต่างได้เขียนตำรา บทความวิจัยต่าง ๆ ตำราเรียนและผลงานวิจัยเหล่านี้ได้กล่าวเป็นเอกสารอันล้ำค่าเกี่ยวกับภาษาไทยและประเทศไทยที่เขียนและอธิบายเป็นภาษาเกนลี เมาะประภาญกว่า นอกจากนักศึกษาของแผนกแล้ว บุคคลต่าง ๆ ที่จะไปประเทศไทย หรือมีธุระเกี่ยวข้องกับประเทศไทย จะต้องมากอธิบายคำเรียนเหล่านี้ไปเป็นคู่มือ ปอย ๆ ที่อาจารย์ชาวเกนลีได้รับการขอร้องอ่อนwonให้ช่วยสอนความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาไทย ตลอดจนบทสนทนาภาษาไทยจากบุคคลภายนอก รวมทั้งเจ้าน้าที่บังคันที่จะออกไปประจำที่ประเทศไทย เช่นนี้เองที่ทำให้แผนกวิชาภาษาไทยมีภาระเพิ่มขึ้นเกินขอบเขตของหน้าที่ความรับผิดชอบของสถาบันการศึกษาโดยทั่วไป

ขณะนี้ คณะอาจารย์กำลังเตรียมการจัดทำพจนานุกรมไทย - เกนลี และเกนลี - ไทย และจะเริ่มการแปลวรรณกรรมไทยเพื่อเผยแพร่สู่ชาวเกนลี นอกจากนี้ยังสนใจการแลกเปลี่ยนความรู้กับสถาบันไทยศึกษาในประเทศไทยต่าง ๆ ได้เข้าร่วมการประชุมทางด้านวิชาการเกี่ยวกับไทยศึกษาระหว่างชาติ และเตรียมที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติตั้งแต่ล่าสุด ครั้งที่ 4 ในกรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งนับเป็นบทบาทและก้าวสำคัญของแผนกวิชาภาษาไทยแห่งมหาวิทยาลัยอันกุกฯ

แผนกวิชาภาษาไทยยังได้ส่งและแนะนำบันทึกผู้จบการศึกษาจากแผนกไปเป็นอาจารย์ประจำอยู่ที่ไทยลับปูรานฯ ซึ่งได้เป็นแผนกวิชาภาษาไทยในปี 1982 และได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตลอดมา

แผนกวิชาภาษาไทยยังเป็นผู้นำเบิกและส่งเสริมการจัดสอนภาษาเกนลีในมหาวิทยาลัยไทยอีกด้วย โดยในปีนี้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้เปิดสอนวิชาภาษาเกนลีขึ้นแล้วเป็นวิชาเลือก นับเป็นสถาบันแรกที่มีการสอน

ภาษาเกนลีชื่นในประเทศไทย ในระยะแรกนี้แผนกวิชาภาษาไทยได้ช่วยเหลือด้านเอกสารเรียนภาษาเกนลี ตลอดจนบุคลากรประจำที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ความร่วมมือดังกล่าวคงจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

๙. ตามที่กล่าวมาแล้วในตอนที่เกี่ยวกับกิจกรรมของนักศึกษาแผนกวิชาภาษาไทยได้ส่งเสริมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยภายในมหาวิทยาลัย-ยังกุกฯ แท้เนื่องจากแผนกวิชานี้เกือบจะเป็นที่แห่งเดียวในการรณรงค์ภาษาหลักที่รวมผู้ใช้ภาษาเกนลีที่สามารถพูดภาษาไทย จึงกลายเป็นเมืองศูนย์ความรู้และประชาสัมพันธ์ประเทศไทยไปด้วย เพราะไม่ว่าสถาบันใดมีปัญหานี้หรือต้องการข้อมูลใดก็ตามเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทย ก็จะต้องมาขอคำแนะนำตลอดจนความช่วยเหลือจากแผนกวิชานี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสนใจเกี่ยวกับประเทศไทยได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างมากในระยะยี่สิบปีที่ผ่านมา การติดต่อแลกเปลี่ยนทางการค้าก็มีส่วนทำให้สื่อมวลชนสนใจที่จะถ่ายทอดเกี่ยวกับประเทศไทย อาจารย์จึงได้รับเชิญไปบรรยายออกอากาศ หรือเขียนบทความลงวารสารของประเทศไทยเพื่อแนะนำประเทศไทยให้แก่สามัญชนชาวเกนลี ภาระหน้าที่ของแผนกวิชาภาษาไทยจึงขยายออกไปนอกขอบเขตของสถาบันการศึกษา อันเป็นจุดหนึ่งที่บันดาลใจให้มหาวิทยาลัยยังกุกฯ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมไทยภายในวิทยาเขตยังกุกฯ เพื่อให้เป็นแหล่งรวมศิลปวัฒนธรรมไทยต่างๆ ตลอดจนเป็นศูนย์เอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ วีดีโอเทปเกี่ยวกับประเทศไทย อันจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักศึกษาของแผนกวิชาของชา ในขณะเดียวกันก็สามารถเป็นที่ให้ความรู้และภาพพจน์ต่างๆ เกี่ยวกับประเทศไทยแก่สถาบันการศึกษา หรือองค์กรการเอกชนอื่นๆ ด้วย นับเป็นผลงานสำคัญของแผนกวิชาภาษาไทย และโดย

เฉพาะอย่างยิ่งของศาสตรารัฐฯ อย่าง ช่อง หัวหน้าแผนกคนปั๊กฉบับนี้ได้เดินทางไปประเทศไทยร่วมกับคณะกรรมการและศิลปวัตถุต่างๆ พร้อมกับได้มีโอกาสเข้าฟังสมเด็จพระเทพฯ กราบบุพเพศรีภูมิที่ยกบ้านตุ่นประดิษฐ์และเจตนารวมถึงของการตั้งศูนย์วิชาการและวัดมนธรรมไทยในสาธารณรัฐเกาหลี และยังได้เข้าพบเจ้าหน้าที่ซึ่งนับเป็นอย่างขององค์การ ส่วนราชการ ตลอดจนบริษัทเอกชนและมูลนิธิต่างๆ ที่สนใจร่วมมือกับแผนกวิชาภาษาไทยในการจัดตั้งศูนย์ตั้งกล่าว²¹

ตัวอย่างที่ 2 : สถาบันตะวันออกกลางศึกษาภูมิศาส�패กรรมการก่อสร้าง

เกาหลีได้ได้รับความสำเร็จในการพัฒนาอุดหนุนกรรมการก่อสร้าง (Construction Services) จนบรรลุถึงระดับมาตรฐานโลกตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 70 แล้ว แต่ในยุคนั้นอุดหนุนกรรมการก่อสร้างนี้ประสบกับปัญหาเรื่องขีดความสามารถในการผลิตและก่อสร้างให้บริการมีเกินความต้องการภายใต้ประเทศดังนั้น จึงจำเป็นต้องส่งบริการการก่อสร้างออกไปรับงานยังต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยในแบบตะวันออกกลาง ซึ่งในขณะนั้นฐานะทางเศรษฐกิจได้พุ่งขึ้นถึงจุดสูงสุดอันเป็นผลมาจากการขึ้นราคาน้ำมันดิบ ทำให้ประเทศไทยในแบบนี้มีเงินตราต่างประเทศมากมายและใช้เงินจำนวนมหาศาลในการพัฒนาประเทศ นั่นหมายถึงโครงการก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานเพื่อการพัฒนา เช่น ถนน ไฟฟ้า เสื่อน ตึกรามบ้านช่อง ฯลฯ ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว

บริษัทก่อสร้างของเกาหลีได้ได้ประมูลรับงานก่อสร้างในโครงการต่างๆ ของประเทศไทยแบบตะวันออกกลางนี้มีตั้งแต่ปี ค.ศ. 1973 เป็นต้นมา

หากมีคำตามว่า ประวัติการเรียกเดบต์ของอุตสาหกรรมประปาที่มีมาอย่างไร คำตอบก็คือ อุตสาหกรรมการก่อสร้างได้เริ่มมีบทบาทสำคัญมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1945 หลังจากที่ได้รับเอกสารจากญี่ปุ่น ในยุคหนึ่น รัฐบาลทหารของสหราชอาณาจักรได้ดำเนินการก่อตั้งประเทศ (ค.ศ. 1945 - 1948) ได้ว่าจ้างให้สร้างสิ่งสาธารณูปโภคและปัจจัยพื้นฐานแก่กองทัพสหราชอาณาจักร ที่มา เมื่อสิ่งสาธารณูปโภคเกิดความจำเป็นในการก่อสร้างบ้านเรือนและอาคารสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม และเมื่อรัฐบาลของนายพลบึก จุ่ง ยี ประภาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติขึ้นเป็นครั้งแรกในตอนต้นทศวรรษที่ 60 อุตสาหกรรมการก่อสร้างจึงขยายตัวอย่างรวดเร็วเพื่อก่อสร้างถนน โรงงานซีเมนต์ โรงงานปูyet โรงกลั่น ตีก และรถไฟใต้ดิน เป็นต้น

การส่งเสริมการอุตสาหกรรมก่อสร้างออกไปรับงานยังต่างประเทศได้เริ่มต้นขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1965 มาแล้ว แต่ในครั้งนั้น มูลค่าการส่งออกไปยังต่างประเทศยังมีมูลค่าน้อยมาก กล่าวคือ ในระหว่างปี 1965 - 1973 มีมูลค่ารวมกันเพียง 24 ล้านเหรียญสหราชอาณาจักร ส่วนในปี 1974 เพียงปีเดียวมีมูลค่าถึง 89 เหรียญสหราชอาณาจักร ในปี 1975, 1976, 1977 และ 1978 มีมูลค่า 751 ล้านเหรียญ, 2,429 ล้านเหรียญ, 3,387 ล้าน-เหรียญ, และ 7,982 ล้านเหรียญตามลำดับ

ในช่วงปี 1974 - 1981 เกanh ได้สามารถส่งบริการอุตสาหกรรมก่อสร้างออกไปรับงานในต่างประเทศยังมีมูลค่ารวมกันถึง 41 พันล้าน-เหรียญ หรือคิดเป็นรายได้ที่ประเทศได้รับมีมูลค่าสูงสุดเมื่อเทียบกับมูลค่าสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่ส่งออกทั้งหมด

เนื่องจากมูลค่าของ การส่งบริการ ก่อสร้างออกไปยังตะวันออกกลาง มีเป็นจำนวนร้อยละ 93 ของการส่งบริการด้านนี้ออกไปยังต่างประเทศทั่วโลก ทำให้รัสเซียได้ตระหนักรถึงความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการตลาดของประเทศเหล่านี้อย่างละเอียดและถูกต้อง ตลอดจนเรื่องแนวทางประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอย่างละเอียด จึงได้ตั้งสถาบันตะวันออกกลางศึกษา (Institute of Middle East Affairs) ขึ้นเมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 1976 เพื่อหาข้อมูลและจัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาเกี่ยวกับตลาด สถาบันแห่งนี้เป็นแหล่งเก็บข้อมูลทุกประเภทของประเทศในแถบนี้ และมีการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล ตลอดจนคาดการณ์ในอนาคต นอกจานนี้ ยังได้เผยแพร่ผลการศึกษาออกไปให้แก่หน่วยงานของรัสเซียและเอกชนที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนใจอีกด้วย

ในปีเดียวกันนี้ รัสเซียได้ก่อตั้งคณะกรรมการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคตะวันออกกลาง (Commission on Middle East Economic Cooperation) ขึ้น คณะกรรมการนี้ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการจากกระทรวงต่างๆ เพื่อให้เป็นองค์กรสูงสุดทำหน้าที่ตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการส่งบริการอุตสาหกรรมก่อสร้างไปยังประเทศ แถบนี้ นอกจานนี้ คณะกรรมการชี้แจงได้ตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งขึ้นเพื่อดำเนินงานตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1976 ได้มีการจัดตั้งสำนักงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจตะวันออกกลางในกระทรวงวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อกำหนดที่ปรับสถานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในงานส่งเสริมการส่งบริการ อุตสาหกรรมก่อสร้างออกไปยังต่างประเทศ²²

การศึกษาของประเทศไทย : สรุปและวิจารณ์

ดังที่ได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาของประเทศไทยแล้วได้มาตั้งแต่ต้น เรายังเห็นได้ว่าเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาของประเทศไทยคือสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นเลิศทางปัญญาภลัพธิประโภคนิยมอย่างแน่นหนึ่ง รัฐบาลได้เน้นอยู่เสมอว่า การจัดการศึกษาเป็นกิจกรรมที่ต้องมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ให้ผลลัพธ์คุ้มกับการลงทุน นั่นคือ มีความจำเป็นที่จะใช้การศึกษาตอบสนองความต้องการของสังคม และหากจะมองให้ลึกซึ้งแล้ว จะเห็นได้ว่า รัฐบาลพยายามให้ได้ไปประโภคนจากการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นเอกในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยของเรา

ประวัติศาสตร์อันยาวนานของชนชาติไทยได้แสดงให้เห็นว่า คนเมืองโบราณให้ความสำคัญต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะถือว่าเป็นหนทางที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าในชีวิตและความมั่งคั่ง เมื่อยามที่สังคมเปิดโอกาสให้คนเข้ารับการศึกษา ประชาชนจึงรับตอบสนองทันที

บุคลลสำคัญของไทยได้ท่านหนึ่งได้กล่าวว่า การขยายตัวทางการศึกษาก่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านทางสังคม และสามารถให้การศึกษาอบรมแก่คนในประเทศไทย อันจะส่งผลให้เกิด คือ (1) ทำให้สมาชิกครอบครัวได้เรียนรู้และมีประสบการณ์อย่างมีระบบและแตกต่างไปจากการเรียนรู้ที่ได้รับจากหัวหน้าครอบครัวดังเช่นในอดีต (2) ให้โอกาสแก่คนทั่วไปได้เข้ารับการศึกษา อบรมอย่างทั่วถึงกัน โดยไม่จำกัดเฉพาะสมาชิกในครอบครัว นั่นเอง และ (3) ให้การศึกษาแก่ลูกนلنานชาวชนบท อันจะทำให้ลดภาวะโดดเดี่ยวของชุมชนห่างไกลได้ และไทยได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี ดังนั้น เมื่อประเทศไทยเริ่มดำเนินการพัฒนาตามแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับที่ ๑ สังคม

เมืองใหม่หากมีบุคลากรที่มีความรู้ในสาขาต่าง ๆ อย่างพร้อมมูล ซึ่งทำให้การพัฒนาประเทศได้รับความสำเร็จอย่างรวดเร็ว²³

กระบวนการของการศึกษาในเกณฑ์เป็นผลมาจากการผสมผสานระหว่างการเรียน (นักวิชาการบางท่านใช้คำว่าการถ่ายทอดเทคโนโลยี) ศิลปวิทยาการจากอุตสาหกรรมกับการค้นคิดขึ้นเองโดยคนภายในประเทศเพื่อให้ได้ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย จากนั้น รัฐบาลได้นำความรู้ดังกล่าวมาใช้เพื่อสร้างสรรค์สังคมให้เจริญรุ่งเรือง รวมทั้งได้ใช้ความรู้เพื่อประโยชน์ในการหาโอกาสขยายการค้าไปยังต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ระบบการศึกษาของเกณฑ์ใช้ว่าจะมีแต่ความเป็นเลิศ โดยปราศจากข้อจำกัดและปัญหาไม่ ทั้งนี้ มีรายงานของกลุ่มนักวิชาการชี้งหน่วยว่า (1) ระบบค่านิยมเดิมที่ของการให้อำนาจเปิดเสรีแก่ครูในการควบคุมนักเรียน และการควบคุมการบริหารการศึกษาจากส่วนกลางอย่างเข้มงวดต่อโรงเรียนและสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ก่อให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการตามระบบการศึกษาแบบใหม่ที่เน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะค่านิยมเดิมจะบดบังความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาสู่แบบใหม่ ซึ่งค่านิยมเดิมมักไม่มีความยืดหยุ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกเท่าที่ควร²⁴ (2) สถาบันวิจัยที่ศึกษาหาความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับประเทศค่อนตั้งเป้าหมายกว้างขวางและ sewage ทางความเป็นเลิศทางวิชาการ จึงได้ทุ่มเททรัพยากรเพื่อศึกษาค้นคว้าอย่างเต็มที่ ผลที่ปรากฏคือ ข้อมูลที่ได้รับสามารถใช้ประโยชน์โดยตรงได้น้อยตั้ง เช่น สถาบันมะลิวัณหอภิการศึกษามีข้อมูลที่ไม่ค่อยสอดคล้องกับอุตสาหกรรมก่อสร้างมากนัก²⁵ (3) ผู้นำทางการเมืองที่นิยมลักษณะเด็ดขาดนิ

ว่า การที่คนเรียนรู้มากทำให้เกิดความคิดหลากหลายและต่างมักไม่ลงรอยใน
เป้าหมายและวิธีการดำเนินงานการพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดมีการซุบซุม
ประท้วงหรือต่อต้านนโยบายที่รัฐกำหนดขึ้นอยู่เนื่อง ๆ อันจะส่งผลให้เกิด¹
ความไม่สงบเรียบร้อยทางการเมืองเสมอ และ (4) การเน้นเฉพาะการพัฒนา²
เป็นหลัก ทำให้การศึกษาในส่วนอื่น ๆ เช่น สิทธิมนุษยชน การบริการสังคม
มนุษยศาสตร์ ศิลปะ และปรัชญา ถูกทอดทิ้งหรือไม่ได้รับการเอาใจใส่อย่าง
เพียงพอ

ในทรอคนของผู้เขียนนั้น มีความเห็นว่า โดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ให้ได้
รับความสำคัญในการนำการศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ
ด้วยการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและทักษะตรงตามความต้องการ
ของประเทศ แม้ว่าผู้ปกครองของเกณฑ์ให้จะเน้นความสำคัญต่อลักษณะประเทศ
โดยนิยมจนเห็นได้ชัด แต่เราคงจะปฏิเสธไม่ได้ว่าภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ
ที่เมืองโบราณมีอยู่ รัฐบาลของเกณฑ์ให้ยังสามารถใช้การศึกษาเพื่อการ
พัฒนาประเทศได้ที่สุดประเทศหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมกำลังพัฒนาทั้ง
หลายในโลก

ເຊັ່ນອຣຣຄນທີ ៥

¹ Hahn-Been, "Korean Development from the Socio-Cultural Perspective," A paper presented at the Korea Development Institute, International Forum on Trade and Development Policies, Seoul, Korea between June 11-20, 1985, p. 3.

² ດໍາວັງ ສູວັນເດີ, "ການສຶກຂາກັບກາຮັດອອກ," ສຍາມຮັກ ອນນັປະຈຳ ວັນທີ 14 ມກຣາມ 2530.

³ Wook-keun Han, *The History of Korea*. Honolulu : University Press of Hawaii, 1974, pp. 237 + 238; John Middleton and Huk Born Shin, "Technology and Transformation in Korean Education," *Studies on Korea in Transition*, edited by D.R. McCann, J. Middleton and E.J. Shultz. Honolulu : Center for Korean Studies, University of Hawaii, 1979, p. 161.

⁴ ອານາຈັກໂຄຖົວເປັນອານາຈັກແຮກທີ່ອມຮັບນັບດື້ອຄາສນາພຸທອ ເປັນຄາສນາປະຈຳຮາຊສຳນັກໃນປີ ດ.ສ. 372 ຕ່ອມາ ພອຊົ່ງຢຸຄອານາຈັກໂຄຖົວ ພຸທອຄາສນາໄດ້ກລາຍເປັນຄາສນາປະຈຳຫາຕີ ພະມີອິທີພລແລະມີອຳນາຈ ມາກ ທັງນີ້ເປັນພະບາຍດີຂອງກອັບຕະລີຢ່ານຈອງ (Sonjong) ຫຼື ອູອີຂອນ (Uichon) ໄດ້ບວ່າເປັນຜົນໃນພະພຸທອຄາສນາຕັ້ງແຕ່ອາຍຸໄດ້ເພີ່ມ ၁၁ ປີ ແລະໄດ້ ມີບທບາທສຳຄັງດໍ່ອກາຮັດຍາຍຕົວຂອງຄາສນາພຸທອນິກາຍເຊັນ (ກາງໝາກເກົ໌ລື ເຮັດວຽກ) ຕຸ້ງ Woo-Keun Han, *Ibid.*, pp. 146 - 147.

⁵ A Handbook of Korea, Korean Overseas Information Service, Government of Korea , 1987, pp. 443 - 444; John Middleton and Kuk Bom Shin, *op.cit.*, p. 161. ได้กล่าวถึงการกีดกันมิให้ทั้งครูและนักเรียนชาวเกาหลีให้ได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับประชาชนชาวญี่ปุ่น

⁶ *Ibid.* Korean Overseas Information Service, p. 446.

⁷ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้ารับการศึกษาในทุกระดับที่นำมาอ้างอิงในหัวข้อนี้ ได้มาจาก Ministry of Education, *Statistical Yearbook of Education 1986*. Seoul, Republic of Korea.

⁸ กฎหมายการศึกษา มาตราที่ 93 และ 94

⁹ เมื่อเปรียบเทียบกรณีของประเทศไทยแล้วจะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2529 มีผู้เข้าเรียนต่อจากชั้นประถมศึกษาเพียงร้อยละ 40 เท่านั้น และหากจะพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้ว ตัวเลขจะแตกต่างกันมาก เช่น ภูเก็ตมีจำนวนร้อยละ 86 สมุทรปราการร้อยละ 84 สุรินทร์ร้อยละ 21 ศรีสะเกษร้อยละ 20 เป็นต้น ดูรายละเอียดใน “โครงการเรียนพรี 38 จังหวัด ก่อนการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี,” *สยามรัฐสัปดาห์วิชาการ* 33:4 วันที่ 22-28 มีนาคม 2530, หน้า 17-18.

¹⁰ กฎหมายการศึกษา มาตราที่ 101

¹¹ กฎหมายการศึกษา มาตราที่ 105

¹² A Handbook of Korea, *op.cit.*, pp. 443-459.

¹³ Cornelius Osgood, *The Koreans and Their Culture* New York : Ronald Press Company, 1951, pp. 271 - .272, 283.

¹⁴ *Ibid.*, pp. 100 - 101.

¹⁵ Vincent S.R. Brandt, *A Korean Village : Between Farm and Sea*. Harvard East Asian Series 65, Harvard University, 1971, p. 95.

¹⁶ Jon Woronoff, *Korea's Economy : Man-Made Miracle*. Seoul : Si-sa-yong-a-sa Publishers, Inc., 1983. p. 224.

¹⁷ สยามรัฐสังคมวิจารณ์ 22-28 มีนาคม 2530, อ้างแล้วหน้า 17:

¹⁸ งบประมาณเพื่อการวิจัยพัฒนาของภาครัฐ 1.2% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด และจะเพิ่มเป็น 2% ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับญี่ปุ่น (2.2%) และสหรัฐอเมริกา (2.3%)

¹⁹ The World Bank, *Korea : Development in a Global Context*. Washington, D.C., 1984. p. 88.

²⁰ เอกสารแน่นำมหาวิทยาลัยยังกุก, หน้า 9-13.

²¹ “แผนกวิชาภาษาไทย 1966-1986,” จุลสารของแผนกวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยยังกุก 24 กันยายน 2529, หน้า 2-12.

²² Chung Hoon Lee, Government Promotion Measures for Construction Service Exports to the Middle East Countries. Korean Economic Policy Case Studies No. 14, East-West Population Institute, The East-West Center, Hawaii, 1985, p. 10.

²³ Lee Hahn-Been, *op. cit.*, pp. 5-6.
²⁴ John Middleton and Kuk Bom Shin, *op. cit.*, pp. 170-172.

²⁵ Chung Hoon Lee, *op. cit.*, p. 15.